

Brüssel, 28.2.2013
COM(2013) 95 final

2013/0057 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks

{SWD(2013) 47}

{SWD(2013) 48}

{SWD(2013) 49}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Oma 13. veebruari 2008. aasta teatises *Järgmise Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ettevalmistamine*¹ tegi komisjon ettepaneku luua riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem. Süsteem kujutab endast elektroonilist registrit, kuhu kantakse iga kolmanda riigi kodaniku, kellele on antud lühiajaline riigis viibimise luba, riiki sisenemise ning riigist väljumise aeg ja koht.

See ettepanek kinnitati 2009. aasta detsembris Euroopa Ülemkogu vastuvõetud Stockholmi programmis².

Pärast 23. ja 24. juunil 2011. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumist, kus paluti arukate piiride paketi kiireloomuliselt tegutseda, st töötada välja riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi³ käsitlevad seadusandlikud ettepanekud, avaldas komisjon 25. oktoobril 2011 teatise⁴ sisenemise ja lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi rakendamise võimaluste kohta.

Kahe uue süsteemi toimimise eesmärgil esitatakse see ettepanek koos ettepanekuga luua registreeritud reisijate programm ja ettepanekuga muuta ühenduse eeskirju, milles käsitletakse välispiiril asuvates piiripunktides toimuvaid kontrole ning patrull- ja vaatlustegevust reguleerivaid tingimusi (Schengeni piirieskirjad)⁵. Mõlema süsteemi kohta esitatakse mõjuhindang.

• Üldine taust

Schengeni piirieskirjade kohaselt kohaldatakse liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate ELi kodanike ja teiste isikute (nt ELi kodanike pereliikmete) suhtes välispiiri ületamisel, nii sisenemisel kui ka lahkumisel, minimaalset kontrolli, mis koosneb reisidokumendi kontrollimisest isikusamasuse tuvastamiseks. Kõikide teiste kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatakse siiski sisenemisel põhjalikku kontrolli, mis tähendab nende viibimise eesmärgi ja piisavate elatusvahendite olemasolu kontrollimist, aga ka otsingu tegemist Schengeni infosüsteemis ja riiklikes andmebaasides.

Schengeni piirieskirjades puuduvad sätted reisijate üle piiri liikumise registreerimiseks. Praegu on reisidokumendi templi löömine riiki sisenemise ja riigist lahkumise märkimiseks ainus viis, mida piirivalvurid ja immigratsiooniasutused saavad kasutada, et arvutada kolmanda riigi kodaniku viibimise kestust Schengeni alal, mis ei tohi kuue kuu jooksul ületada kolme kuud. Muud piiripunktides kasutatavad meetmed ja vahendid, nagu andmebaasid (SIS ja viisainfosüsteem VIS), millest päringute tegemine on kohustuslik sisenemisel, kuid mitte lahkumisel, ei ole mõeldud piiriületuste registreerimiseks ja neil puuduvad vastavad funktsioonid. VISi peamine eesmärk on võimaldada

¹ KOM(2008) 69 (lõplik). Teatisega koos esitati mõjuhindang SEK(2008) 153.

² „Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel”, ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

³ EUCO 23/11.

⁴ KOM(2011) 680 (lõplik).

⁵ ELT L 105, 13.4.2006.

kontrollida varasemaid viisataotlusi ja sisenemisel kontrollida, kas piiril viisat esitav isik on sama, kellele viisa väljastati.

Elektrooniliselt ei ole võimalik kontrollida, kus ja millal kolmanda riigi kodanik sisenes Schengeni alale või lahkus sealt. Kolmanda riigi kodanike lubatud viibimisaja kontrollimisel põhjustab raskusi ka templite kasutamine ja nende kvaliteet (st loetavus, viibimisaja arvutamiseks kulub palju aega, võltsimine).

Nendel põhjustel ei ole praegu ühtset ELi-ülest reisijate Schengeni alale sisenemise ja sealt lahkumise registrit ning seega ei ole liikmesriikidel usaldusväärseid vahendeid, millega teha kindlaks, kas kolmanda riigi kodanik on seal viibinud lubatust kauem. Kolmteist liikmesriiki⁶ peavad riiklikku sisenemise ja lahkumise süsteemi, kogudes reisijate tähtnumbrilisi andmeid. Kõik kolmteist liikmesriiki lubavad nii piirivalvel kui ka õiguskaitseasutustel seda kasutada. Kui isik lahuks seaduslikult samast liikmesriigist, mille kaudu ta sisenes, avastaks need süsteemid viibimisaja ületamise. Peale selle muid võimalusi viibimisaja ületajate avastamiseks ei ole, sest sisenemise ja lahkumise andmeid ei saa võrrelda, kui isik lahkub Schengeni alalt teise liikmesriigi kaudu, mitte sealtkaudu, kus tema riiki sisenemine registreeriti.

Samuti ei ole usaldusväärseid andmeid praegu ELis viibivate ebaseaduslike sisserändajate kohta. Tagasihoidlike hinnangute kohaselt ulatub ebaseaduslike sisserändajate arv 1,9 miljonist 3,8 miljonini. Üldiselt ollakse seisukohal, et suurem osa ebaseaduslikest sisserändajatest on viibimisaja ületajad, st need, kes on sisenenud seaduslikult lühikeseks ajaks, kui see on nõutav, siis kehtiva viisa alusel, ja jäänud seejärel ELi edasi, kui lubatud viibimisaeg on läbi. Kinnipeetud ebaseaduslikke sisserändajaid⁷ oli 27 liikmesriigis 2010. aastal kokku 505 220, mis eeltoodud hinnanguga võrrelduna näitab, et kinni peetakse väike osa viibimisaja ületajatest.

Juhul kui kolmanda riigi kodanikud hävitavad oma dokumendid pärast Schengeni alale sisenemist, on asutuste jaoks oluline selliste isikute isikusamasuse tuvastamiseks pääseda juurde usaldusväärsele infole.

Käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgitus põhineb sisenemise ja lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi kulude analüüsil, mille tegi väline töövõtja.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse käesoleva ettepaneku eesmärgid on järgmised:

- luua sisenemise ja lahkumise süsteem ning kehtestada tehnilise süsteemi arendamise ja rakendamise õiguslik alus;
- määrata kindlaks sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk, ülesanded ja vastutus; ning
- teha vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ametile⁸ ülesandeks arendada välja keskne süsteem ja tegeleda selle operatiivjuhtimisega.

⁶ Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Soome ja Ungari.

⁷ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>. See näitaja hõlmab viibimisaja ületajaid ja ka ebaseaduslikult sisenenud isikuid, kes on kinni peetud piiril kui ka Schengeni alal.

⁸ ELT L 286, 1.11.2011.

Käesolev määrus kujutab endast sisenemise ja lahkumise süsteemi õigusliku raamistiku peamist juriidilist dokumenti. Selleks et täiendada õiguslikku raamistikku esitatakse käesoleva ettepanekuga samaaegselt ettepanek, millega muudetakse Schengeni piirieskirju seoses süsteemi kasutamisega piiride haldamisel.

Sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk on parandada välispiiride haldamist ja võidelda ebaseadusliku rändega järgmiselt:

- arvutada igale reisijale lubatud viibimisaeg; Schengeni ala tihti külastava reisija sisenemise korral arvutada tema riiki sisenemisel kiiresti ja täpselt, mitu päeva on tal alles 180päevase ajavahemiku jooksul kasutada olevast 90 päevast; riigist lahkumisel kontrollida, kas reisija on pidanud kinni lubatud viibimisajast; oma territooriumil kontrollida kolmandate riikide kodanike riigis viibimise seaduslikkust;
- aidata tuvastada isikuid, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimusi; see puudutab eelkõige neid isikuid, kellel liikmesriigi territooriumil läbiviidava kontrolli käigus ei ole ette näidata oma reisidokumenti või muud isikut tõendavat dokumenti;
- aidata analüüsida kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmeid; eelkõige tuleb saada täpne ülevaade reisijatevoogudest välispiiridel ning saada teada viibimisaja ületajate arv, näiteks nende kodakondsuse kaupa.

Süsteemi oodatavat mõju hinnatakse üksikasjalikumalt mõjuhinnangus ja selle saab lühidalt kokku võtta järgnevalt:

- Piiril kontrolli tegevatele piirivalvuritele edastatakse teave kiiresti. Uus süsteem asendab praeguse passide käsitsi tembeldamise aeglase ja mitteusaldusväärse süsteemi. See võimaldab paremini kontrollida lubatud viibimisajast kinnipidamist ning samuti tõhusamat kontrolli piiril.
- Reisijatele antakse täpset teavet nende maksimaalse lubatud viibimisaja kohta.
- Süsteem esitab täpse teabe kauemaksjääjate kohta, mis toetab kontrolle liikmesriigi territooriumil ning aitab ebaseaduslikke rändajaid kinni pidada.
- Süsteem toetab ebaseaduslike rändajate tuvastamist. Säilitades sisenemise ja lahkumise süsteemis kõikide nende isikute biomeetrilised andmed, kelle suhtes ei kehti viisanõue, ja arvestades, et viisaomanike biomeetrilised andmed on säilitatud viisainfosüsteemis, on liikmesriikide asutustel võimalik tuvastada iga nende territooriumil viibivat ebaseaduslikku rändajat, kes on ületanud välispiiri seaduslikult. See aitab omakorda hõlbustada tagasisaatmisprotsessi.
- Süsteemi loodud analüüs võimaldab näiteks viisapoliitikas kasutada tõendusmaterjalil põhinevat lähenemisviisi, kuna sisenemise ja lahkumise süsteemis on täpsed andmed selle kohta, kas teatud kodakondsusega isikute seas on viibimisaja ületajate osas probleem, mis võib osutada tähtsaks otsustamisel, kas kõnealuse kolmanda riigi kodanike suhtes kehtestada viisanõue või see tühistada.
- Passide käsitsi tembeldamise lõpetamine piiril tehtavas kontrollis võimaldab teatud kolmandate riikide kodanike suhtes teha täisautomaatset piirikontrolli, vastavalt tingimustele, mis on kehtestatud käesoleva ettepanekuga samaaegselt esitatavas registreeritud reisijate programmi käsitlevas ettepanekus.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1931/2006, millega kehtestatakse maismaal liikmesriikide välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad ning muudetakse Schengeni konventsiooni sätteid.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist andmevahetust lühiajaliste viisade kohta (viisainfosüsteemi määrus).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsulteerimine huvitatud isikutega on esitatud lisatud mõjuhindangus.

- **Mõju hindamine**

Esimene mõjuhindang⁹ tehti 2008. aastal, kui valmistati ette selleteemalist komisjoni teatist, ning teine¹⁰ finaliseeriti 2012. aastal. Esimeses mõjuhindangus analüüsiti poliitikavalikuid ja nende tõenäolisimat mõju ning jõuti järeldusele, et tuleb luua sisenemise ja lahkumise süsteem.

Pärast konsultatsioone ja eeluuringut analüüsiti viimatimainitud mõjuhindangus peamisi rakendamisvalikuid.

Erinevate valikute analüüs näitas, et eelistatud valik sisenemise ja lahkumise süsteemi puhul on järgmine:

Sisenemise ja lahkumise süsteem luuakse keskse süsteemina, mis sisaldab nii tähtnumbrilisi kui ka biomeetrilisi andmeid. Andmeid säilitatakse tavajuhtude korral kuus kuud ja viibimisaja ületamisel viis aastat.

Biomeetriliste andmete kasutamise suhtes kohaldatakse kolmeaastast üleminekuperioodi, et liikmesriigid saaksid kohandada menetluste läbiviimist piiripunktides.

Pärast kahte aastat tuleks sisenemise ja lahkumise süsteemi hinnata, kusjuures komisjon hindaks eraldi nii võimalust anda süsteemile juurdepääs õiguskaitse eesmärkidel kui ka andmete säilitusperioodi

⁹ SEK (2008) 153.

¹⁰ SWD (2013) 47.

pikkust, võttes arvesse kogemust, mis on saadud sellise juurdepääsu andmisel VISile Hinnanguga koos esitatakse vajaduse korral komisjoni ettepanek muuta määrust eesmärgiga määratleda sellise juurdepääsu tingimused. Nimetatud tingimused tuleb väga rangelt kindlaks määrata, et saaks luua täpse andmekaitsekorra, ning nende aluseks võiks võtta VISi õiguslikus aluses ettenähtud tingimused.

Mõju hindamise komitee vaatas mõjuhinnangu kavandi läbi ja esitas oma arvamuse 14. märtsil 2012 ja (parandatud versiooni kohta) 8. juunil 2012. Parandussoovitused kajastuvad läbivaadatud aruandes. Eelkõige tehti järgmised muudatused: esitati täiendavat teavet, mis saadi huvitatud osapooltega konsulteerides; üldine ülesehitus vaadati uuesti läbi ja lihtsustati seda. Probleemi asetust täiustati ning muudeti üksikasjalikumaks, seda nii seoses ebaseadusliku rände kui ka konkreetsemate rakendamisküsimustega; põhitegevuskava on laiendatud, et paremini kirjeldada selle arengut ilma ELi-poolse tegevuseta; valikud on ümber struktureeritud ja lihtsustatud; valikute hinnangut on viimistletud ja muudetud loogilisemaks, et näidata, millised valikud on omavahel ühendatud ja millised mitte; kulude arvutamise meetodi selgitus muudeti põhjalikumaks; eelistatud valiku analüüs ja kirjeldus vaadati uuesti läbi ja ühendati otsesemalt andmetega, mis muutuvad kättesaadavaks edaspidi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandavate meetmete kokkuvõte**

Tuleb kindlaks määrata sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk, ülesanded ja vastutus. Lisaks tuleb anda vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ametile volitused arendada välja süsteem ja tegeleda selle operatiivjuhtimisega. Üksikasjalik ettepaneku selgitus artiklite kaupa on esitatud eraldi komisjoni talituste töödokumendis.

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 74 ja artikli 77 lõike 2 punktid b ja d. Artikli 77 lõike 2 punktid b ja d on sobiv õiguslik alus, et täiendavalt täpsustada liikmesriikide välispiiride ületamist käsitlevaid meetmeid ning töötada välja normid ja kord, mida liikmesriikidel tuleb järgida isikute kontrollimisel välispiiridel. Artiklis 74 nähakse ette sisenemise ja lahkumise süsteemi loomise ja haldamise ning liikmesriikidevahelise teabevahetuse korra õiguslik alus, tagades koostöö liikmesriikide asjaomaste asutuste vahel ning samuti nende asutuste ja komisjoni vahel aluslepingu V jaotises osutatud valdkondades.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punkti b kohaselt on liidul volitused võtta vastu meetmeid, mis on seotud liikmesriikide välispiire ületavate isikute suhtes tehtava kontrolli ja piiriületamise tõhusa valvega. Kehtivaid ELi sätteid liikmesriikide välispiiride ületamise kohta tuleb muuta, et võtta arvesse asjaolu, et praegu ei ole usaldusväärseid meetmeid lühiajaliselt liitu lubatud kolmandate riikide kodanike reisimise järelevalveks, arvestades, et kehtiv tembeldamise kohustus on keerukas ja aeglane ning ebapiisav selleks, et liikmesriikide asutused saaksid hinnata lubatud viibimisaega reisija kontrollimisel piiril või oma territooriumil, ning et riiklikud süsteemid, mis on loodud kontrolli tegemiseks sisepiirideta alal, pole piisavad.

Rände haldamise tõhususe suurendamiseks ja riigis ebaseaduslikult viibivate isikute avastamiseks tehtavate pisteliste kontrollide hõlbustamiseks peaks olema kättesaadav järgmine teave: kes viibib ELi territooriumil, kes ei ületa lubatud lühiajalise viibimise kestust (maksimaalselt 90 päeva 180 päeva jooksul), millised rahvus- ja reisijaterühmad (viisavabalt/viisanõudega) viibivad riigis lubatust kauem.

Kogu Schengeni ala hõlmavate piiriülese liikumise andmete ja lubatud viibimisaja kontrollimise harmoneeritud eeskirjade kehtestamiseks on vaja ühist korda.

Seepärast ei suuda liikmesriigid üksi ettepaneku eesmärgke piisavalt saavutada.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 on sätestatud, et ELi meetmed ei või minna aluslepingu eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Käesoleva meetme jaoks valitud vorm peab võimaldama ettepanekuga saavutada soovitud eesmärki ja võimalikult tõhusat rakendamist. Esitatud algatus kujutab endast Schengeni *acquis'* edasiarendust, et tagada välispiiril ühiste eeskirjade ühetaoline kohaldamine kõikides Schengeni liikmesriikides. Seeläbi luuakse vahend, mis annab Euroopa Liidule ELi territooriumile sisenevate ja sealt lahkuvate kolmandate riikide kodanike hulga kohta teavet, mis on hädavajalik jätkusuutlike ja tõenduspõhiste otsuste tegemiseks rände- ja viisaküsimustes. Lisaks on see

proportsionaalne õigusega isikuandmete kaitsele selles osas, et süsteemi toimimiseks ja eesmärkide täitmiseks ei ole vaja koguda ja säilitada rohkem andmeid hädavajalikust kauem. Samuti on see proportsionaalne kulude osas, kui arvestada hüvesid, mida kõik liikmesriigid süsteemi kasutamisest saavad ühise välispiiri haldamisel ja liikumisel ühise ELi rändepoliitika suunas.

Seepärast on ettepanek kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusaktid: määrus.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Käesoleva ettepanekuga luuakse keskne süsteem, mille kaudu liikmesriigid teevad omavahel koostööd ja mille jaoks on vaja ühist struktuuri ja kasutuseeskirju. Lisaks kehtestatakse kõikide liikmesriikide jaoks ühised välispiiridel tehtava kontrolli eeskirjad. Seega saab õigusaktiks valida vaid määruse.

- **Põhiõigused**

Kavandatav määrus avaldab mõju põhiõigustele, eelkõige isikuandmete kaitsele (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 8), õigusele vabadusele ja turvalisusele (harta artikkel 6), era- ja perekonnaelu austamisele (harta artikkel 7), varjupaigaõigusele (harta artikkel 18) ja õigusele kaitsele tagasisaatmise, väljasaatmise või väljaandmise korral (harta artikkel 19).

Ettepanekus on esitatud isikuandmete kaitsemeetmed, eelkõige seoses nendele juurdepääsuga, mis peaks rangelt piirnema vaid käesoleva määruse eesmärgiga ning selles kindlaksmääratud pädevate asutustega. Isikuandmete kaitsemeetmete hulka kuulub samuti õigus pääseda andmetele juurde või neid parandada või kustutada.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta soovitatakse eraldada aastateks 2014–2020 Sisejulgeolekufondile 4,6 miljardit eurot. Ettepanekus on 1,1 miljardit eurot eraldatud soovitusliku summana sisenemise ja lahkumise süsteemi ja registreeritud reisijate programmi arendamiseks, eeldades, et vastavad kulud tekivad alates 2015. aasta algusest¹¹.

Sellest rahalisest toetusest kaetakse lisaks keskkete komponentide kuludele kogu mitmeaastase finantsraamistiku jooksul (ELi tasand, nii arendus- kui ka tegevuskulud) ka kahe süsteemi liikmesriikide komponentide arenduskulud olemasolevate vahendite piires. Riiklike arenduskulude rahaline toetamine annab kindluse, et riikide rasked majandusolud ei ohusta projektide elluviimist ega tekita viivitusi. Toetus sisaldab 146 miljonit eurot, mis on mõeldud nende riiklike kulude katteks, mis on seotud IT-süsteemide majutamisega, lõppkasutajate seadmete majutamise ruumidega ning

¹¹ See sõltub sellest, kas seadusandja võtab vastu ettepaneku, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (KOM(2011) 750 lõplik), ja ettepaneku nõukogu määruse kohta, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (KOM(2011)398), ning piisavate vahendite olemasolust eelarve asjaomase rubriigi kulude ülemmäärade piires.

operaatorite kontoriruumidega. Samuti kuulub siia alla 341 miljonit eurot, mis on mõeldud selliste riiklike hoolduskulude katteks, mis tekivad seoses riist- ja tarkvaralitsentsidega.

Pärast uute süsteemide käivitamist saab liikmesriikide edasisi tegevuskulusid toetada nende riiklike programmide alusel. On tehtud ettepanek, et liikmesriigid võivad kasutada 50 % riiklike programmide eraldistest nende IT- süsteemide tegevuskulude katmiseks, mida kasutatakse rändevoogude haldamiseks liidu välispiiridel. Nende kulude hulka võivad kuuluda VISi, SISI ja nimetatud ajavahemikul rajatud uute süsteemide halduskulud, personalikulud, teeninduskulud, turvaliste valduste rendikulud jne.

5. TÄIENDAV TEAVE

• Osalemine

Ettepanek põhineb Schengeni *acquis*'l selles osas, mis käsitleb välispiiride ületamist. Seepärast tuleb arvesse võtta järgmisi assotsieerunud riikidega sõlmitud protokollidega ja lepingutega seotud tagajärgi.

Taani: Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani nõukogus Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaste meetmete vastuvõtmisel.

Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsust käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

Ühendkuningriik ja Iirimaa: Kooskõlas Schengeni *acquis*' Euroopa Liidu raamistikku integreerimise protokolli artiklitega 4 ja 5, nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusega 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) ja nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusega 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa määruse (EÜ) nr 562/2006 (Schengeni piirieskirjad) kohaldamises. Seepärast ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmises ja see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldata.

Island ja Norra: Nõukogu, Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud assotsiatsioonilepingus, mis käsitleb nende riikide kaasamist Schengeni *acquis*' rakendamisse, kohaldamisse ja edasiarendamisse, sätestatud menetlused on kohaldatavad, kuna käesolev ettepanek põhineb kõnealuse lepingu A lisa kohaselt Schengeni *acquis*'l¹².

Šveits: Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*' sätteid, nagu on ette nähtud Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel allakirjutatud lepingus Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega¹³.

¹² EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

¹³ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

Liechtenstein: Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*’ sätteid, nagu on ette nähtud Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelises protokollis, mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega¹⁴.

Küpros, Bulgaaria ja Rumeenia: Käesoleva määrusega, millega luuakse sisenemise ja lahkumise süsteem, asendatakse kohustus kontrollida kolmandate riikide kodanike riigis viibimise kestust ning lüüa nende passi tempel. Neid sätteid tuli ühinevatel liikmesriikidel kohaldada ühinemisel Euroopa Liiduga.

¹⁴

ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete registreerimiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 74 ja artikli 77 lõike 2 punkte b ja d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut¹⁵,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁶,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁷,

olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 13. veebruari 2008. aasta teatises „Järgmiste Euroopa Liidu piirihaldusmeetmete ettevalmistamine”¹⁸ esitati vajadus luua Euroopa integreeritud piirihalduse strateegia osana riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, mis registreerib elektrooniliselt lühiajalist Schengeni alal viibimise luba omavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise aja ja koha ning arvutab nende lubatud viibimisaja.
- (2) Euroopa Ülemkogu 19. ja 20. juuni 2008. aasta kohtumisel rõhutati vajadust jätkata ELi integreeritud piirihalduse strateegia arendamist, sealhulgas moodsate tehnoloogiate paremat kasutamist, et parandada välispiiride haldamist.

¹⁵ ELT C, ..., lk....

¹⁶ ELT C, ..., lk....

¹⁷ ELT C, ..., lk....

¹⁸ KOM(2008) 69 (lõplik).

- (3) Komisjoni 10. juuni 2009. aasta teatises „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses” soovitatakse luua elektrooniline süsteem, et registreerida üle välispiiri toimuv liikmesriikide territooriumile sisenemine ja sealt lahkumine, et tagada liikmesriikide territooriumile sisenemise tõhusam haldamine.
- (4) 23. ja 24. juunil 2011 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kutsuti üles kiirelt tegutsema nn arukate piiride küsimusega. Komisjon avaldas teatise „Arukad piirid – valikud ja edasised sammud” 25. oktoobril 2011.
- (5) On vaja täpsustada riiki sisenemise ja sealt lahkumise süsteemi eesmärgid ja tehniline ülesehitus, sätestada selle toimimise ja kasutamise seotud eeskirjad, määrata kindlaks süsteemi vastutusvaldkond, sinna sisestatavad andmeliigid, andmete sisestamise eesmärk, sisestamiskriteeriumid, andmetele juurdepääsu õigust omavad asutused, hoiatusteadete omavaheline linkimine, andmetöötluse täiendavad eeskirjad ja isikuandmete kaitse.
- (6) Sisenemise ja lahkumise süsteemi ei kohaldata nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kes on ELi kodanike pereliikmed ja kellel on elamisluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivile 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil,¹⁹ või kellel on Schengeni piirieskirjades osutatud elamisluba, kuna nende viibimine ei ole piiratud 90 päevaga 180 päeva jooksul.
- (7) Sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk peaks olema tõhustada piirikontrolli, vältida ebaseaduslikku sisserännet ja hõlbustada rändevoogude haldamist. Sisenemise ja lahkumise süsteem peaks eelkõige aitama tuvastada isikuid, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumil viibimise kestust käsitlevaid tingimusi.
- (8) Nende eesmärkide täitmiseks peaks sisenemise ja lahkumise süsteem töötleva tähtnumbrilisi andmeid ja pärast üleminekuperioodi ka sõrmejälgi. Mõju, mida sõrmejälgede võtmine avaldab reisijate privaatsusele, on õigustatud kahel põhjusel. Biomeetrilised andmed on eriti olulised nende isikute tuvastamisel, kellel ei ole liikmesriigi territooriumil viibides reisidokumenti või muud isikut tõendavat dokumenti. Sõrmejäljed on usaldusväärsemad ka seaduslike rändajate sisenemise ja lahkumise andmete võrdlemisel.
- (9) Sisenemise ja lahkumise süsteemi tuleb sisestada kümme sõrmejälge, kui see on füüsiliselt võimalik, et võimaldada täpset kontrolli ja identifitseerimist ning tagada piisav andmehulk igas olukorras.
- (10) Biomeetriliste andmete kasutuselevõtuks tuleks kehtestada liikmesriikidele üleminekuperiood, et nad saaks piiril ooteaja pikenemise vältimiseks kohandada kontrolli piiril ja reisijatevoogude haldamist.
- (11) Süsteemi edasine tehniline arendamine peaks võimaldama andmetele juurde pääseda õiguskaitse eesmärkidel, juhul kui käesolevat määrust tulevikus vastavalt muudetakse.

¹⁹

ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1077/2011²⁰ loodud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise amet peaks vastutama keskse sisenemise ja lahkumise süsteemi arendamise ja operatiivjuhtimise eest. Selline süsteem peaks koosnema kesküksusest, varukesküksusest, ühtsetest liidestest igas liikmesriigis ning keskse sisenemise ja lahkumise süsteemi ja võrgu sisestuspunktide vahelisest sideinfrastruktuurist. Liikmesriigid peaksid vastutama oma riiklike süsteemide arendamise ja operatiivjuhtimise eest.
- (13) Koostoime ja kulude kokkuhoiu eesmärgil tuleks sisenemise ja lahkumise süsteemi võimaluste piires rakendada samaaegselt registreeritud reisijate programmiga, mis on loodud vastavalt määrusele COM(2013) 97 final.
- (14) Käesolevas määruses tuleks kindlaks määrata liikmesriikide asutused, kellele võidakse anda sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääsu luba andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks või päringute tegemiseks sisenemise ja lahkumise süsteemi erieesmärkide täitmisel; luba antakse sellises ulatuses, mis asutustel on vajalik oma ülesannete täitmiseks.
- (15) Igasugune sisenemise ja lahkumise süsteemi andmete töötlemine peaks olema proportsionaalne taotletavate eesmärkidega ja vajalik pädevate asutuste ülesannete täitmiseks. Sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutamisel peaksid pädevad asutused tagama nende isikute inimväärkuse ja puutumatuse austamise, kelle kohta andmeid soovitakse, ning nad ei tohiks diskrimineerida isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.
- (16) Isikuandmeid ei tohiks säilitada sisenemise ja lahkumise süsteemis kauem, kui see on vajalik sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärkide täitmiseks. On asjakohane hoida andmeid kuus kuud, kuna see on väikseim nõutud ajavahemik, mida on vaja viibimisaja arvutamiseks. Pikem, kuni viie aastane ajavahemik on vajalik nende isikute puhul, kes ei ole liikmesriigi territooriumilt lahkunud lubatud viibimisaja jooksul. Andmed tuleks kustutada viie aasta möödumisel, välja arvatud juhul, kui neid on põhjust varem kustutada.
- (17) Tuleks sätestada täpsed eeskirjad, mis reguleeriksid sisenemise ja lahkumise süsteemi arendamise ja toimimisega seotud vastutust ning liikmesriikide vastutust seoses riiklike süsteemide haldamise ning riiklike asutuste juurdepääsuga andmetele.
- (18) Tuleks ette näha eeskirjad, mis käsitlevad liikmesriikide vastutust käesoleva määruse rikkumisega tekitatud kahju korral. Komisjoni vastutus sellise kahju korral on sätestatud aluslepingu artikli 340 teises lõigus.
- (19) Käesoleva määruse kohaldamisel rakendavad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta²¹.
- (20) Sisenemise ja lahkumise süsteemi operatiivjuhtimisega seotud ülesannete täitmisel kohaldatakse liidu institutsioonide ja asutuste tegevuse suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete

²⁰ ELT L 286, 1.11.2011, lk 1.

²¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta²².

- (21) Kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikliga 28 loodud sõltumatud järelevalveasutused peaksid jälgima, et liikmesriigid töötleksid isikuandmeid õiguspäraselt, ning määrusega (EÜ) nr 45/2001 ametisse määratud Euroopa andmekaitseinspektor peaks jälgima liidu institutsioonide ja asutuste tegevust seoses isikuandmete töötlemisega. Euroopa andmekaitseinspektor ja järelevalveasutused peaksid tegema koostööd sisenemise ja lahkumise süsteemi üle järelevalve tegemisel.
- (22) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ning järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige seoses isikuandmete kaitsega (harta artikkel 8), õigusega vabadusele ja turvalisusele (harta artikkel 6), era- ja perekonnaelu austamisega (harta artikkel 7), varjupaigaõigusega (harta artikkel 18), kaitsega tagasisaatmise, väljasaatmise või väljaandmise korral (harta artikkel 19) ja õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile (harta artikkel 47), ning seda tuleb kohaldada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (23) Käesoleva määruse kohaldamise tõhusaks järelevalveks tuleb seda korrapärase ajavahemike järel hinnata. Selleks et hinnata, kuidas süsteemi abil saaks kõige paremini võidelda terrorismi ja raskete kuritegudega, tuleb põhjalikumalt hinnata nii seda, kui vajalik ja proportsionaalne on anda süsteemis säilitatud andmetele juurdepääs õiguskaitse eesmärkidel ja kolmandatele riikidele ning millistel tingimustel see peaks toimuma, kui ka andmete erinevate säilitamisperioodide vajadust, proportsionaalsust ja tingimusi. Võttes arvesse sisenemise ja lahkumise süsteemis koondatud isikuandmete rohkust ja vajadust täielikult austada nende isikute eraelu, kelle andmeid sisenemise ja lahkumise süsteemis töödeldakse, peaks hindamine toimuma kaks aastat pärast süsteemi käivitamist ning arvesse tuleks võtta VISi rakendamise tulemusi.
- (24) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ja tagama nende täitmise.
- (25) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes²³.
- (26) Ühise sisenemise ja lahkumise süsteemi kehtestamist sisepiirikontrollita alal ning andmete kasutamise ühiste kohustuste, tingimuste ja korra loomist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetmete ulatust ja mõju silmas pidades on need paremini saavutatavad liidu tasandil kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

²² EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

²³ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (27) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse kohta otsuse teinud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (28) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes)²⁴. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (29) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes²⁵. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (30) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)²⁶ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse²⁷ 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (31) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)²⁸ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ²⁹ artikliga 3.
- (32) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)³⁰ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL³¹ artikliga 3,

²⁴ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

²⁵ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

²⁶ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

²⁷ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

²⁸ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

²⁹ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

³⁰ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

³¹ ELT L 160, 18.6.2011, lk 19.

1. PEATÜKK
Üldsätted

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesolevaga luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, et salvestada ja säilitada teave välispiiri ületavate ja lühiajalist liikmesriikide territooriumil viibimise luba omavate kolmandate riikide kodanike sisenemise ja lahkumise aja ja koha kohta, et arvutada nende viibimise kestus ja edastada liikmesriikidele hoiatusteade lubatud viibimisaja lõppemise kohta.

Artikkel 2
Sisenemise ja lahkumise süsteemi struktuur

1. Sisenemise ja lahkumise süsteemi struktuur on kindlaks määratud artiklis 6.
2. Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise ametile (edaspidi „amet”) antakse sisenemise ja lahkumise süsteemi arendamise ja operatiivjuhtimisega seotud ülesanded, sealhulgas artiklis 12 osutatud biomeetriliste andmete töötlemiseks vajalikud funktsioonid.

Artikkel 3
Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide kolmandate riikide kodanike suhtes, kellel on lühiajaliselt lubatud viibida liikmesriikide territooriumil ja keda liikmesriikide välispiiri ületamisel kontrollitakse Schengeni piirieskirjade kohaselt.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata välispiiri ületamisel järgmiste isikute suhtes:

- a) liidu kodanike pereliikmed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/38/EÜ ja kellel on nimetatud direktiivis osutatud elamisluba;
- b) liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavad kolmanda riigi kodanike pereliikmed, kellel on direktiivis 2004/38/EÜ osutatud elamisluba.

Käesolevat määrust ei kohaldata punktides a ja b nimetatud pereliikmete suhtes isegi siis, kui nad ei reisi koos ega ühine liidu kodanikuga või vaba liikumise õigust omava kolmanda riigi kodanikuga;

- c) Schengeni piirieskirjade artikli 2 lõikes 15 osutatud elamislubade omanikud;
- d) Andorra, Monaco ja San Marino kodanikud.

Artikkel 4 *Eesmärk*

Sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk on parandada välispiiride haldamist ja võitlust ebaseadusliku sisserände vastu, integreeritud piirihalduse poliitika rakendamist, koostööd ja konsulteerimist piiri- ja immigratsiooniasutuste vahel, võimaldades liikmesriikidele juurdepääsu teabele välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike sisenemise ja lahkumise aja ja koha kohta ja hõlbustades asjaomaste otsuste tegemist eesmärgiga:

- tõhustada kontrolle välispiiril asuvates piiripunktides ja võidelda ebaseadusliku sisserändega;
- arvutada lühiajalist riigis viibimise luba omavate kolmandate riikide kodanike lubatud viibimisaeg ja kontrollida arvutuste korrektsust;
- aidata tuvastada isikuid, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimusi;
- võimaldada liikmesriikide asutustel tuvastada viibimisaja ületajaid ning võtta asjakohased meetmed;
- koguda analüüsi tegemiseks statistilisi andmeid kolmandate riikide kodanike sisenemise ja lahkumise kohta.

Artikkel 5 *Mõisted*

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „välispiirid” – välispiirid, nagu on määratletud Schengeni piirieskirjade artikli 2 lõikes 2;
- (2) „piirivalveasutused” – pädevad asutused, kellele on siseriikliku õiguse alusel tehtud ülesandeks tegeleda vastavalt Schengeni piirieskirjadele isikute kontrolliga välispiiridel asuvates piiripunktides;
- (3) „immigratsiooniasutused” – pädevad asutused, kellele on riikliku õiguse alusel tehtud ülesandeks analüüsida tingimusi ja teha otsuseid seoses kolmandate riikide kodanike viibimisega liikmesriikide territooriumil;
- (4) „viisasid väljastavad asutused” – asutused, kes igas liikmesriigis vastutavad viisataotluste läbivaatamise ning seonduvate otsuste vastuvõtmise eest või viisade kehtetuks tunnistamise, tühistamise või pikendamise kohta tehtavate otsuste vastuvõtmise eest, sealhulgas viisasid väljastavad keskasutused ja asutused, kes vastutavad viisade väljastamise eest piiril vastavalt viisaeeskirjale³²;
- (5) „kolmanda riigi kodanik” – iga isik, kes ei ole liidu kodanik aluslepingu artikli 20 tähenduses, välja arvatud isikud, kellel on ühelt poolt liidu või liidu ja selle

³²

ELT L 243,15.9.2009, lk 1.

liikmesriikide ning teiselt poolt kolmandate riikide vaheliste lepingute alusel samaväärne vaba liikumise õigus kui liidu kodanikel;

- (6) „reisidokument” – pass või sellega samaväärne dokument, mis lubab selle kasutajal ületada välispiiri ning kuhu võib kanda viisa;
- (7) „lühiajaline viibimine” – viibimine liikmesriigi territooriumil kuni 90 päeva 180 päeva jooksul;
- (8) „vastutav liikmesriik” – liikmesriik, kes on sisestanud andmed sisenemise ja lahkumise süsteemi;
- (9) „isikusamasuse kontroll” – andmekogumite võrdlemise protsess väidetava isikusamasuse kindlakstegemiseks (üks-ühele kontroll);
- (10) „tuvastamine” – isikusamasuse kindlakstegemise protsess andmebaasis tehtava otsingu abil, mille käigus võrreldakse andmeid mitmete andmekogumitega (üks-mitmele kontroll);
- (11) „tähtnumbrilised andmed” – tähtede, numbrite, erimärkide, tühikute ja kirjavahemärkidena esitatud andmed;
- (12) „biomeetrilised andmed” – sõrmejäljed;
- (13) „viibimisaja ületaja” – kolmanda riigi kodanik, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumil lühiajalise viibimise kestusega seotud tingimusi;
- (14) „amet” – määrusega (EL) nr 1077/2011³³ asutatud amet;
- (15) „Frontex” – määrusega (EÜ) nr 2007/2004³⁴ asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur;
- (16) „järelevalveasutus” – kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikliga 28 asutatud järelevalveasutus;
- (17) „operatiivjuhtimine” – kõik suuremahuliste IT-süsteemide käigushoidmiseks vajalikud ülesanded, kaasa arvatud vastutus nende kasutatava sideinfrastruktuuri eest;
- (18) „arendamine” – kõik suuremahulise IT-süsteemi, kaasa arvatud selle kasutatava sideinfrastruktuuri loomiseks vajalikud ülesanded.

Artikkel 6

Sisenemise ja lahkumise süsteemi tehniline ülesehitus

Sisenemise ja lahkumise süsteem koosneb:

³³ ELT L 286, 1.11.2011, lk 1.

³⁴ ELT L 349, 25.11.2004, lk 1.

- (a) kesksest süsteemist, mis koosneb keskküksusest ja varukeskküksusest, mis suudab süsteemi rikke korral tagada keskküksuse kõik funktsioonid;
- (b) riiklikust süsteemist, mis koosneb vajalikust riistvarast, tarkvarast ja riiklikust sideinfrastruktuurist, et ühendada artikli 7 lõikes 2 määratletud pädevate asutuste lõppkasutajate seadmed võrgu sisestuspunktidega igas liikmesriigis;
- (c) ühtsest liidesest, mis asub igas liikmesriigis ja põhineb ühistel tehnilistel spetsifikatsioonidel ning on kõikide liikmesriikide jaoks identne;
- (d) võrgu sisestuspunktidest, mis on osa ühtsest liidesest ja on riiklikud juurdepääsupunktid, mis ühendavad iga liikmesriigi riikliku süsteemi keskse süsteemiga, ja
- (e) sideinfrastruktuurist keskse süsteemi ja võrgu sisestuspunktide vahel.

Artikkel 7

Juurdepääs andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks ja päringute tegemiseks

1. Kooskõlas artikliga 4 antakse käesoleva määruse kohane juurdepääs sisenemise ja lahkumise süsteemile artiklites 11 ja 12 osutatud andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks ja päringute tegemiseks üksnes liikmesriikide nende asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajatele, kes on pädevad täitma artiklites 15–22 sätestatud eesmärgi, piirdudes ulatusega, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks kooskõlas nende eesmärkidega ja mis on proportsionaalne taotletavate eesmärkidega.
2. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, sealhulgas piirivalve-, viisa- ja immigratsiooniasutused, mille nõuetekohaselt volitatud töötajatel on juurdepääs sisenemise ja lahkumise süsteemile andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks või päringute tegemiseks. Iga liikmesriik edastab ametile viivitamata nende asutuste nimekirja. Kõnealuses nimekirjas täpsustatakse, millisel eesmärgil võib iga asutus pääseda juurde sisenemise ja lahkumise süsteemi andmetele.

Amet avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* koondnimekirja kolme kuu jooksul pärast sisenemise ja lahkumise süsteemi tööloendandamist vastavalt artiklile 41. Nimekirja muutmise korral avaldab amet kord aastas ajakohastatud konsolideeritud nimekirja.

Artikkel 8

Üldpõhimõtted

1. Kõik pädevad asutused, kellel on kooskõlas käesoleva määrusega sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääsu õigus, tagavad, et sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutamine on seoses pädevate asutuste ülesannete täitmisega vajalik, asjakohane ja proportsionaalne.
2. Kõik pädevad asutused tagavad, et nad ei diskrimineeri sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutamisel kolmandate riikide kodanikke soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning austavad täiel määral nende inimväärikust ja puutumatust.

Artikkel 9
Automaatkalkulaator

Sisenemise ja lahkumise süsteemi kuulub automaatne mehhanism, mis näitab iga sisenemise ja lahkumise süsteemis registreeritud kolmanda riigi kodaniku Schengeni piirieeskirjade artikli 5 lõike 1 kohast maksimaalset lubatud viibimisaega.

Automaatkalkulaator:

- a) teatab pädevatele asutustele ja kolmandate riikide kodanikele riiki sisenemisel lubatud viibimisaja;
- b) tuvastab lahkumisel kolmandate riikide kodanikud, kes on ületanud lubatud viibimisaja.

Artikkel 10
Teavituse mehhanism

- 1. Sisenemise ja lahkumise süsteemi kuulub mehhanism, mis tuvastab kohe pärast lubatud viibimisaja lõppemist automaatselt, millistes piiriületusandmetes puuduvad andmed lahkumise kohta, ning kirjed, mille puhul maksimaalne lubatud viibimisaeg on ületatud.
- 2. Süsteemi loodud nimekiri, mis sisaldab artiklis 11 osutatud andmeid kõikide tuvastatud viibimisaja ületajate kohta, on määratud riiklikele pädevatele asutustele kättesaadav.

II PEATÜKK
Andmete sisestamine ja kasutamine piirivalveasutustes

Artikkel 11
Viisaomanike isikuandmed

- 1. Kui kolmanda riigi kodanikku ei ole varem sisenemise ja lahkumise süsteemis registreeritud ja kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega on tehtud otsus viisaomanik riiki lubada, loob piirivalveasutus selle isiku kohta individuaalse toimiku, kuhu kantakse järgmised andmed:
 - a) perekonnanimi, sünnijärgne perekonnanimi (varasem perekonnanimi või varasemad perekonnanimed), eesnimi või eesnimed; sünnikuupäev, -koht, -riik, kodakondsus või kodakondsused ja sugu;
 - b) reisidokumendi (reisidokumentide) liik ja number, väljastanud asutus ning väljastamise kuupäev;
 - c) väljastanud riigi kolmetäheline kood ning reisidokumendi (reisidokumentide) kehtivusaja lõppkuupäev;
 - d) viisakleebise number, kaasaarvatud väljastanud liikmesriigi kolmetäheline kood, ning vajaduse korral viisa kehtivusaja lõppkuupäev;

- e) konkreetse viisa alusel esmakordsel sisenemisel viisaga lubatud sisenemiste arv ja viisakleebisel märgitud lubatud viibimisaeg;
 - f) vajaduse korral teave selle kohta, et isikule on antud juurdepääs registreeritud reisijate programmile vastavalt määrusele COM(2013) 97 final, tema kordumatu tunnuse number ja osalemise staatus.
2. Riiki sisenemisel lisatakse järgmised andmed selle isiku piiriületusandmetesse, mis lingitakse selle isiku individuaalse toimikuga, kasutades individuaalset viitenumbrit, mille sisenemise ja lahkumise süsteem on toimiku loomisel ette näinud:
 - a) sisenemise kuupäev ja kellaaeg;
 - b) sisenemise liikmesriik, piiripunkt ja sisenemiseks loa andnud asutus;
 - c) lubatud viibimisaja päevade arvutus ning lubatud viibimisaja viimane kuupäev.
 3. Lahkumisel lisatakse järgmised andmed selle isiku individuaalse toimikuga seotud piiriületusandmetesse:
 - a) lahkumise kuupäev ja kellaaeg;
 - b) lahkumise liikmesriik ja piiripunkt.

Artikkel 12

Viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike isikuandmed

1. Kui kolmanda riigi kodanikku ei ole varem sisenemise ja lahkumise süsteemis registreeritud ja kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega on tehtud otsus viisanõudest vabastatud kolmanda riigi kodanik riiki lubada, loob piirivalveasutus selle isiku kohta individuaalse toimiku ja sisestab sinna artiklis 11 osutatud andmed, välja arvatud artikli 11 lõike 1 punktides d ja e osutatud teave, ning lisaks kümme sõrmejälge.
2. Alla 12aastased lapsed on õiguslikel põhjustel vabastatud sõrmejälgede andmise nõudest.
3. Sõrmejälgede andmise nõudest vabastatakse faktilistele asjaoludele tuginedes isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta.

Kui aga sõrmejälgede võtmine on võimatu ajutiselt, tuleb isiku sõrmejäljed võtta järgmisel sisenemisel. Piirivalveasutustel on õigus nõuda täiendavat selgitust põhjuste kohta, mille alusel on isik ajutiselt võimetu sõrmejälgi andma.

Liikmesriigid tagavad, et juhuks, kui sõrmejälgede võtmine on raskendatud, on olemas asjakohased menetlused, mis tagavad isiku inimväärikuse.

4. Kui asjaomane isik on lõigete 2 või 3 alusel vabastatud sõrmejälgede andmisest õiguslikel või faktilistel põhjustel, siis märgitakse antud andmeväljale märkus „ei kohaldata”. Süsteem võimaldab teha vahet juhtumitel, kui sõrmejälgi ei nõuta õiguslikel põhjustel, ja juhtumitel, kui neid ei saa anda faktilistel põhjustel.

5. Kolme aastata jooksul alates sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutuselevõtmisest salvestatakse vaid lõikes 1 osutatud tähtnumbrilisi andmeid.

Artikkel 13

Andmete sisestamine piiripunktis juhul, kui varasem toimik on registreeritud

Kui varasem toimik on registreeritud, siis piirivalveasutus ajakohastab vajaduse korral toimiku andmeid, sisestab iga sisenemise ja lahkumise kohta piiriületusandmed kooskõlas artiklitega 11 ja 12 ning lingib need asjaomase isiku individuaalse toimikuga.

Artikkel 14

Andmed, mis tuleb lisada juhul, kui viibimise luba tühistatakse või pikendatakse

1. Kui tehakse otsus viibimise luba tühistada või lubatud viibimisaega pikendada, siis täiendab otsuse teinud pädev asutus piiriületusandmeid järgmiste andmetega:
 - a) olekuteave, milles on märgitud, et viibimise luba on tühistatud või et lubatud viimisaega on pikendatud;
 - b) viibimise loa tühistanud või lubatud viimisaega pikendanud asutus;
 - c) viibimise loa tühistamise või lubatud viimisaja pikendamise otsuse koht ja kuupäev;
 - d) uue lubatud viibimisaja lõppkuupäev.
2. Piiriületusandmetes märgitakse viibimise loa tühistamise põhjus(ed):
 - a) isiku riigist väljasaatmise põhjused;
 - b) liikmesriigi pädevate asutuste muud otsused, mis on tehtud kooskõlas siseriiklike õigusaktidega ja mille tõttu saadetakse riigist välja või lahkub riigist kolmanda riigi kodanik, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimusi.
3. Piiriületusandmetes märgitakse lubatud viibimisaja pikendamise põhjused.
4. Kui isik on liikmesriigi territooriumilt lahkunud või välja saadetud vastavalt lõike 2 punktis b osutatud otsusele, ajakohastab pädev asutus artikli 13 kohaselt piiriületusandmeid asjaomaste andmetega.

Artikkel 15

Andmete kasutamine isikusamasuse kontrollimiseks välispiiril

1. Piirivalveasutustel on sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääs päringu tegemiseks ulatuses, mis on vajalik piirikontrolli tegemiseks.
2. Lõikes 1 osutatud eesmärgil on piirivalveasutustel sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääs, et teha otsinguid artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud andmete ning järgmistest andmetest mõne või kõigi alusel:

- artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud andmed;
- artikli 11 lõike 1 punktis c osutatud andmed;
- artikli 11 lõike 1 punktis d osutatud viisakleebise number;
- artikli 11 lõike 2 punktis a osutatud andmed;
- sisenemise või lahkumise liikmesriik ja piiripunkt;
- artiklis 12 osutatud andmed.

III PEATÜKK

Sisenemise ja lahkumise süsteemi andmete sisestamine ja kasutamine teistes asutustes

Artikkel 16

Sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutamine viisataotluste läbivaatamiseks ja vastava otsuse tegemiseks

1. Viisasid väljastavad asutused teevad sisenemise ja lahkumise süsteemis päringuid eesmärgiga vaadata läbi viisataotlusi ja nendega seotud otsuseid, sealhulgas kooskõlas viisaeeskirja asjaomaste sätetega väljastatud viisa kehtetuks tunnistamise, tühistamise või kehtivusaja pikendamise otsused.
2. Lõikes 1 osutatud eesmärgil võimaldatakse viisasid väljastavale asutusele juurdepääs otsingute tegemiseks järgmistest andmetest ühe või mitme alusel:
 - a) artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud andmed;
 - b) artikli 11 lõike 1 punktis d osutatud viisakleebise number, sealhulgas väljastava liikmesriigi kolmetäheline kood;
 - c) artiklis 12 osutatud andmed.
3. Kui lõikes 2 loetletud andmete alusel tehtud otsingust selgub, et kolmanda riigi kodaniku andmed on sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud, võimaldatakse viisasid väljastavatele asutustele juurdepääs päringu tegemiseks selle kodaniku individuaalses toimikus ja sellega lingitud piiriületusandmetes üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil.

Artikkel 17

Sisenemise ja lahkumise süsteemi kasutamine registreeritud reisijate programmile juurdepääsu taotluste läbivaatamiseks

1. Määruse COM(2013) 97 final 4 osutatud pädevad asutused teevad sisenemise ja lahkumise süsteemis päringuid eesmärgiga vaadata läbi registreeritud reisijate programmi taotlusi ja nendega seotud otsuseid, sealhulgas otsused registreeritud reisijate programmile juurdepääsu andmisest keeldumise, selle tühistamise või kehtivusaja pikendamise kohta kooskõlas nimetatud määruse asjaomaste sätetega.

2. Lõikes 1 osutatud eesmärgil võimaldatakse pädevale asutusele juurdepääs otsingute tegemiseks artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud andmetest ühe või mitme alusel.
3. Kui lõikes 2 loetletud andmete alusel tehtud otsingust selgub, et kolmanda riigi kodaniku andmed on sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud, võimaldatakse pädevale asutusele juurdepääs päringu tegemiseks selle kodaniku individuaalses toimikus ja sellega lingitud piiriületusandmetes üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil.

Artikkel 18

Juurdepääs andmetele isikusamasuse kontrollimiseks liikmesriikide territooriumil

1. Kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse ja/või liikmesriigi territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimuste täitmise kontrollimise eesmärgil on liikmesriikide pädevatel asutustel juurdepääs otsingu tegemiseks artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud andmete ning artiklis 12 osutatud sõrmejälgede alusel.
2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud otsingust selgub, et kolmanda riigi kodaniku andmed on sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud, võimaldatakse pädevale asutusele juurdepääs päringu tegemiseks selle kodaniku individuaalses toimikus ja sellega lingitud piiriületusandmetes üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil.

Artikkel 19

Juurdepääs andmetele isiku tuvastamiseks

1. Asutustele, kes on kooskõlas Schengeni piirieeskirjadega pädevad välispiiridel asuvates piiripunktides või liikmesriikide territooriumil kontrollima, kas liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimused on täidetud, võimaldatakse juurdepääs otsingute tegemiseks isiku sõrmejälgede alusel üksnes selliste isikute tuvastamiseks, kes ei täida või enam ei täida liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi.
2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud otsingust selgub, et selle isiku andmed on sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud, võimaldatakse pädevale asutusele juurdepääs päringu tegemiseks selle isiku individuaalses toimikus ja sellega seotud piiriületusandmetes üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil.

IV PEATÜKK

Andmete säilitamine ja muutmine

Artikkel 20

Andmete säilitamise aeg

1. Piiriületusandmeid säilitatakse maksimaalselt 181 päeva.
2. Individuaalseid toimikuid koos lingitud piiriületusandmetega säilitatakse sisenemise ja lahkumise süsteemis maksimaalselt 91 päeva pärast viimase lahkumise kirje sisestamist, kui 90 päeva jooksul pärast viimase lahkumise kirje sisestamist ei ole tehtud sisenemise kirjet.

3. Erandina lõikest 1, kui pärast lubatud viibimisaja lõppemist ei ole sisestatud lahkumise kirjet, säilitatakse andmeid maksimaalselt viis aastat pärast lubatud viibimisaja viimast kuupäeva.

Artikkel 21 *Andmete muutmine*

1. Artikli 7 kohaselt määratud liikmesriikide pädevatel asutustel on õigus muuta sisenemise ja lahkumise süsteemi sisestatud andmeid, parandades või kustutades neid kooskõlas käesoleva määrusega.
2. Teave artikli 10 lõikes 2 osutatud isikute kohta kustutatakse viivitamata, kui kolmanda riigi kodanik esitab vastutava liikmesriigi õiguse kohase tõendi, et ta oli sunnitud ületama lubatud viibimisaega ettenägematutel ja tõsistel asjaoludel, et ta on omandanud seadusliku riigis viibimise õiguse või et tegemist on veaga. Kolmanda riigi kodanikul on võimalik kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit, et tagada oma andmete muutmine.

Artikkel 22 *Andmete ennetähtaegne kustutamine*

Kui kolmanda riigi kodanik on enne artiklis 20 osutatud viibimisaja lõppemist omandanud liikmesriigi kodakondsuse või laieneb talle artikli 3 lõikes 2 osutatud erand, kustutab individuaalse toimiku ja kooskõlas artiklitega 11 ja 12 lingitud kirjed sisenemise ja lahkumise süsteemist viivitamata see liikmesriik, kelle kodakondsuse ta omandas või kes väljastas elamisloa. Kolmanda riigi kodanikul on võimalik kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit, et tagada oma andmete kustutamine.

V PEATÜKK **Arendamine, toimimine ja vastutus**

Artikkel 23 *Rakendusmeetmete vastuvõtmine komisjonis enne arendamist*

Komisjon võtab vastu keskse süsteemi, ühtsete liideste ja sideinfrastruktuuri arendamiseks ja tehniliseks rakendamiseks vajalikud meetmed, sealhulgas spetsifikatsioonid seoses järgnevalt:

- (a) spetsifikatsioonid sõrmejälgede resolutsiooni ning kasutamise kohta isikusamasuse tuvastamiseks sisenemise ja lahkumise süsteemi kantud biomeetriliste andmete alusel;
- (b) süsteemi füüsiline ülesehitus, sealhulgas sideinfrastruktuur;
- (c) andmete sisestamine kooskõlas artiklitega 11 ja 12;
- (d) juurdepääs andmetele kooskõlas artiklitega 15–19;
- (e) andmete säilitamine, muutmine, kustutamine ja ennetähtaegne kustutamine kooskõlas artiklitega 21 ja 22;
- (f) kirjete säilitamine ja nende juurdepääs kooskõlas artikliga 30;

(g) toimimisinõuded.

Need rakendusaktid võetakse vastu artiklis 42 osutatud menetluse kohaselt.

Kesküksuse, varukesküksuse, ühtsete liideste ja sideinfrastruktuuri tehnilised spetsifikatsioonid ja nende täiendused määrab kindlaks amet pärast heakskiitva arvamuse saamist komisjonilt.

Artikkel 24

Arendamine ja operatiivjuhtimine

1. Amet vastutab kesküksuse, varukesküksuse, ühtsete liideste, sealhulgas võrgu sisestuspunktide ja sideinfrastruktuuri arendamise eest.

Amet arendab ja rakendab kesküksuse, varukesküksuse, ühtsed liidesed ja sideinfrastruktuuri võimalikult kiiresti pärast käesoleva määruse jõustumist ning artikli 23 lõikes 1 sätestatud meetmete vastuvõtmist komisjonis.

Arendamine koosneb tehniliste spetsifikatsioonide väljatöötamisest ja rakendamisest, katsetuste korraldamisest ja üldisest projekti koordineerimisest.

2. Amet vastutab kesküksuse, varukesküksuse ja ühtsete liideste operatiivjuhtimise eest. Amet tagab koostöös liikmesriikidega, et kasutatakse alati parimat kättesaadavat tehnoloogiat, mille kohta tehakse tasuvusanalüüs.

Amet vastutab samuti keskse süsteemi ja võrgu sisestuspunktide vahelise sideinfrastruktuuri operatiivjuhtimise eest.

Sisenemise ja lahkumise süsteemi operatiivjuhtimine hõlmab kõiki ülesandeid, mis on vajalikud sisenemise ja lahkumise süsteemi pidevaks toimimiseks (seitse päeva nädalas ööpäev läbi) kooskõlas käesoleva määrusega, eelkõige vajalikud hooldustööd ja tehniline arendamine, tagamaks, et süsteem töötab operatiivsuse seisukohalt rahuldaval tasemel, eelkõige seoses piiripunktis keskandmebaasist päringu tegemiseks kuluva ajaga, mis peaks olema nii lühike kui võimalik.

3. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 17 kohaldamist, kohaldab amet asjakohaseid ametisaladuse hoidmise eeskirju või muid samaväärseid konfidentsiaalsuskohustusi kõigi oma töötajate suhtes, kes töötavad sisenemise ja lahkumise süsteemi andmetega. Nimetatud kohustust kohaldatakse ka pärast seda, kui kõnealused töötajad on oma ameti- või töökohalt lahkunud või kui nad on oma tegevuse lõpetanud.

Artikkel 25

Liikmesriikide vastutus

1. Iga liikmesriik vastutab:
 - a) riikliku süsteemi arendamise ning sisenemise ja lahkumise süsteemiga ühendamise eest;
 - b) oma riikliku süsteemi korralduse, haldamise, toimimise ja hoolduse eest; ning

- c) liikmesriikide pädevate asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajatele sisenemise ja lahkumise süsteemile käesoleva määruse kohaselt antava juurdepääsu haldamise ja korra eest ning töötajate ja nende profiilide loetelu koostamise ja korrapärase ajakohastamise eest.
2. Iga liikmesriik määrab riikliku asutuse, kes võimaldab artiklis 7 osutatud pädevate asutuste juurdepääsu sisenemise ja lahkumise süsteemile, ning ühendab kõnealuse riikliku asutuse võrgu sisestuspunktidega.
3. Liikmesriigid järgivad andmete töötlemise automatiseeritud korda.
4. Enne sisenemise ja lahkumise süsteemis säilitatavate andmete töötlemiseks loa saamist peavad sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääsu õigust omavate asutuste töötajad läbima andmete turvalisust ja andmekaitset käsitlevate eeskirjade alase nõuetekohase väljaõppe.
5. Riiklike süsteemide ja riikliku liidese majutuskulud kaetakse liidu eelarvest.

Artikkel 26

Vastutus andmete kasutamisel

1. Iga liikmesriik tagab sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud andmete seadusliku töötlemise ning eelkõige selle, et nendele andmetele on käesoleva määruse artiklite 15–19 kohaste ülesannete täitmiseks juurdepääs üksnes nõuetekohaselt volitatud töötajatel. Vastutav liikmesriik tagab eelkõige:
 - a) andmete seadusliku kogumise;
 - b) andmete seadusliku registreerimise sisenemise ja lahkumise süsteemis;
 - c) sisenemise ja lahkumise süsteemi edastatavate andmete täpsuse ja ajakohasuse.
2. Amet tagab, et sisenemise ja lahkumise süsteemi käitatakse kooskõlas käesoleva määruse ja selle artiklis 23 nimetatud rakendusaktidega. Amet teeb eelkõige järgmist:
 - a) võtab vajalikud meetmed tagamaks keskse süsteemi ning keskse süsteemi ja võrgu sisestuspunktide vahelise sideinfrastruktuuri turvalisuse, ilma et see piiraks iga liikmesriigi vastutust;
 - b) tagab, et ameti käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks oleks sisenemise ja lahkumise süsteemis töödeldavatele andmetele juurdepääs üksnes nõuetekohaselt volitatud töötajatel.
3. Amet teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni meetmetest, mis ta võtab kooskõlas lõikega 2 sisenemise ja lahkumise süsteemi töölerakendamise alustamiseks.

Artikkel 27

Andmete edastamine kolmandatele riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja eraisikutele

1. Sisenemise ja lahkumise süsteemis säilitatavaid andmeid ei edastata ega tehta kättesaadavaks ühelegi kolmandale riigile, rahvusvahelisele organisatsioonile ega eraisikule.

2. Erandina lõikest 1 võib artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c ning artikli 12 lõikes 1 osutatud andmeid edastada või teha kättesaadavaks lisas loetletud kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, kui see on üksikjuhul vajalik kolmanda riigi kodanike isikusamasuse tuvastamiseks, kaasa arvatud tagasisaatmise eesmärgil, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) komisjon on vastu võtnud otsuse isikuandmete asjakohase kaitse kohta kõnealuses kolmandas riigis kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 lõikega 6 või ühenduse ja kõnealuse kolmanda riigi vahel kehtib tagasisivõtmisleping või kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ artikli 26 lõike 1 punkti d;
 - b) kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon on nõus kasutama andmeid ainult sellel eesmärgil, milleks need esitati;
 - c) andmed edastatakse või tehakse kättesaadavaks kooskõlas ühenduse õiguse, eriti tagasisivõtmislepingute, ning andmed edastanud või kättesaadavaks teinud liikmesriigi õiguse asjakohaste sätetega, kaasa arvatud andmete turvalisuse ja andmekaitse suhtes kehtivate õigusnormidega; ning
 - d) andmed sisenemise ja lahkumise süsteemi sisestanud liikmesriik või liikmesriigid on andnud oma nõusoleku.
3. Lõike 2 kohane isikuandmete edastamine kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile ei piira pagulaste ja rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute õigusi, eelkõige seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatusega.

Artikkel 28 *Andmete turvalisus*

1. Vastutav liikmesriik tagab andmete turvalisuse enne nende edastamist võrgu sisestuspunkti ning edastamise ajal. Iga liikmesriik tagab sisenemise ja lahkumise süsteemist saadud andmete turvalisuse.
2. Iga liikmesriik võtab seoses riikliku süsteemiga vastu vajalikud meetmed, mis hõlmavad ka turvakava, et:
 - a) füüsiliselt kaitsta andmeid, koostades muu hulgas hädaolukorra lahendamise plaanid elutähtsa infrastruktuuri kaitseks;
 - b) keelata loata isikute juurdepääs riiklikele rajatistele, kus liikmesriik teeb sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärkidega seotud toiminguid (kontroll rajatisse sisenemisel);
 - c) hoida ära andmekandjate loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kõrvaldamine (andmekandjate kontroll);
 - d) hoida ära andmete loata sisestamine ja säilitatavate isikuandmetega loata tutvumine, nende muutmine või kustutamine (säilitamise kontroll);
 - e) hoida ära andmete loata töötlemine sisenemise ja lahkumise süsteemis ning seal töödeldavate andmete mis tahes loata muutmine või kustutamine (andmesisestuse kontroll);

- f) tagada, et sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääsu luba omavatel isikutel oleks juurdepääs üksnes nende andmetele, mida hõlmab nende juurdepääsuluba, kasutades üksnes individuaalseid ja kordumatuid kasutajatunnuseid ning konfidentsiaalseid juurdepääsuviise (juurdepääsu kontroll);
 - g) tagada, et kõik sisenemise ja lahkumise süsteemile juurdepääsu õigust omavad asutused loovad kasutajaprofiilid, milles kirjeldatakse nende isikute funktsioone ja kohustusi, kellel on õigus andmeid sisestada, muuta, kustutada, teha päringuid ja otsinguid, ning teevad need profiilid järelevalveasutustele vastava taotluse korral viivitamata kättesaadavaks (töötajate profiilid);
 - h) tagada võimalus kontrollida ja kindlaks määrata, millistele asutustele võib isikuandmeid edastada andmesidevahendite abil (andmeside kontroll);
 - i) tagada võimalus kontrollida ja kindlaks määrata, milliseid andmeid on sisenemise ja lahkumise süsteemis töödeldud ning millal, kes ja millisel eesmärgil on seda teinud (andmesalvestuse kontroll);
 - j) hoida eelkõige asjakohaste krüptimistehnikate abil ära andmete loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kustutamine andmete sisenemise ja lahkumise süsteemi või sisenemise ja lahkumise süsteemist edastamise ajal või andmekandjate transportimise ajal (transpordikontroll);
 - k) teha järelevalvet käesolevas lõikes osutatud turvameetmete tõhususe üle ja võtta seoses sisejärelevalvega vajalikke korralduslikke meetmeid käesoleva määrusega kooskõla tagamiseks (sisekontroll).
3. Amet võtab vajalikke meetmeid, et saavutada lõikes 2 esitatud sisenemise ja lahkumise süsteemi toimimist käsitlevad eesmärgid, kaasa arvatud turvakava vastuvõtmine.

Artikkel 29 *Vastutus*

- 1. Kõikidel isikutel või liikmesriikidel, kes on kannatanud kahju ebaseadusliku andmetöötlustoimingu või mis tahes käesoleva määrusega vastuolus oleva toimingu tagajärjel, on õigus saada vastutavalt liikmesriigilt tekitatud kahju eest hüvitist. Kõnealune liikmesriik vabastatakse täielikult või osaliselt vastutusest, kui ta tõendab, et ta ei ole vastutav kahju põhjustanud sündmuse eest.
- 2. Kui sisenemise ja lahkumise süsteemile tekitatakse kahju seetõttu, et liikmesriik ei ole täitnud käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, loetakse see liikmesriik kõnealuse kahju eest vastutavaks, välja arvatud juhul ja sellises ulatuses, kui amet või teine sisenemise ja lahkumise süsteemis osalev liikmesriik ei ole võtnud mõistlikke meetmeid kahju vältimiseks või selle mõju minimeerimiseks.
- 3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud kahju eest liikmesriigi vastu esitatavaid hüvitisenõudeid reguleeritakse kostjaks oleva liikmesriigi õigusega.

Artikkel 30
Andmetöötlustoimingute registreerimine

1. Iga liikmesriik ja amet registreerivad kõik sisenemise ja lahkumise süsteemis tehtavad andmetöötlustoimingud. Registrikirjed näitavad juurdepääsu eesmärki vastavalt artiklile 7, kuupäeva ja kellaaega, edastatud andmete liiki vastavalt artiklitele 11–14, päringus kasutatud andmete liiki vastavalt artiklitele 15–19 ning andmeid sisestanud või neist väljavõtteid teinud asutuse nime. Lisaks registreerib iga liikmesriik töötajad, kes on nõuetekohaselt volitatud andmeid sisestama või neist väljavõtteid tegema.
2. Selliseid kirjeid võib kasutada ainult andmekaitsega seotud andmetöötluste lubatavuse järelevalve eesmärgil ja andmete turvalisuse tagamiseks. Kirjeid tuleb asjakohaste meetmetega kaitsta loata juurdepääsu eest ja aasta pärast artiklis 20 osutatud säilitamise aja lõppu kustutada, kui neid ei vajata juba alustatud järelevalvemenetluses.

Artikkel 31
Sisekontroll

Liikmesriigid tagavad, et iga sisenemise ja lahkumise süsteemi andmetele juurdepääsu luba omav asutus võtab käesoleva määruse täitmiseks vajalikud meetmed ning teeb vajaduse korral koostööd järelevalveasutusega.

Artikkel 32
Karistused

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada sisenemise ja lahkumise süsteemi sisestatud andmete väärkasutuse karistatavus, sealhulgas siseriikliku õiguse kohaste haldus- ja/või kriminaalkaristustega, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

VI PEATÜKK
Õigused ja järelevalve andmekaitse üle

Artikkel 33
Õigus teabele

1. Vastutav liikmesriik annab isikule, kelle andmed salvestatakse sisenemise ja lahkumise süsteemis, teada järgmist:
 - a) artikli 37 lõikes 4 osutatud kontrollija isiku;
 - b) andmete sisenemise ja lahkumise süsteemis töötlemise eesmärgi;
 - c) andmete vastuvõtjate kategooriad;
 - d) andmete säilitamise aeg;
 - e) asjaolu, et riiki sisenemise tingimuste läbivaatamiseks on andmete kogumine kohustuslik;

- f) asjaolu, et taotlejal on õigus temaga seotud andmetega tutvuda ning õigus taotleda temaga seotud ebakorrektsete andmete parandamist või temaga seotud ebaseaduslikult säilitatud andmete kustutamist, sealhulgas õigus saada teavet nimetatud õiguste kasutamise korra kohta ning saada nende riiklike järelevalveasutuste või vajaduse korral Euroopa andmekaitseinspektori kontaktandmed, kes vaatavad läbi isikuandmete kaitset käsitlevaid kaebusi.
2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse kirjalikult.

Artikkel 34

Õigus andmetega tutvuda, neid parandada ja kustutada

1. Igal isikul on õigus teada saada, millised andmed on tema kohta sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud ja milline liikmesriik need sisenemise ja lahkumise süsteemi edastas, ilma et see piiraks kohustust esitada muud teavet vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artikli 12 punktile a. Andmetega tutvumise loa võib anda ainult liikmesriik. Iga liikmesriik registreerib kõik sellised andmetega tutvumise taotlused.
2. Iga isik võib nõuda teda käsitlevate ebatäpsete andmete parandamist ja ebaseaduslikult salvestatud andmete kustutamist. Parandamise ja kustutamise viib viivitamata läbi vastutav liikmesriik vastavalt oma õigus- ja haldusnormidele.
3. Kui lõike 2 kohane nõue esitatakse muule kui vastutavale liikmesriigile, võtavad selle liikmesriigi asutused, kellele nõue esitati, 14 päeva jooksul ühendust vastutava liikmesriigi asutustega. Vastutav liikmesriik kontrollib ühe kuu jooksul andmete täpsust ning nende sisenemise ja lahkumise süsteemis töötlemise seaduslikkust.
4. Kui selgub, et sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud andmed on ebatäpsed või salvestatud ebaseaduslikult, parandab või kustutab vastutav liikmesriik kõnealused andmed vastavalt artiklile 21. Vastutav liikmesriik teatab viivitamata kirjalikult asjaomasele isikule teda käsitlevate andmete parandamiseks või kustutamiseks võetud meetmetest.
5. Kui vastutav liikmesriik ei nõustu sellega, et sisenemise ja lahkumise süsteemis salvestatud andmed on ebatäpsed või salvestatud ebaseaduslikult, teatab ta viivitamata kirjalikult asjaomasele isikule, miks ta ei kavatse viimasega seotud andmeid parandada või kustutada.
6. Vastutav liikmesriik annab asjaomasele isikule ka teavet selle kohta, milliseid abinõusid viimane võib kasutada, kui esitatud selgitus ei ole talle vastuvõetav. Kõnealune teave peab sisaldama teavet selle kohta, kuidas esitada hagi või kaebus selle liikmesriigi pädevatele asutustele või kohtutele ning millist abi, sealhulgas järelevalveasutustelt, ta asjaomase liikmesriigi õigus- ja haldusnormide kohaselt võib saada.

Artikkel 35

Andmekaitset käsitlevate õiguste tagamiseks tehtav koostöö

1. Liikmesriigid teevad artiklis 34 sätestatud õiguste jõustamiseks aktiivselt koostööd.

2. Iga liikmesriigi järelevalveasutus abistab või nõustab vastava taotluse korral vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artikli 28 lõikele 4 asjaomast isikut temaga seotud andmete parandamist või kustutamist käsitleva õiguse kasutamisel.
3. Andmed edastanud vastutava liikmesriigi järelevalveasutus ja selle liikmesriigi järelevalveasutused, kellele taotlus esitati, teevad sel eesmärgil koostööd.

Artikkel 36 *Õiguskaitsevahendid*

1. Kõikidel isikutel on kõikides liikmesriikides õigus esitada hagi või kaebus selle liikmesriigi pädevale asutusele või kohtule, kes ei lubanud tal artikli 35 ette nähtud õiguse kohaselt tutvuda temaga seotud andmetega või neid parandada või kustutada.
2. Järelevalveasutuste abi on kättesaadav kogu menetluse ajal.

Artikkel 37 *Järelevalveasutuse tehtav järelevalve*

1. Järelevalveasutus teeb järelevalvet selle üle, kas kõnealune liikmesriik töötleb artiklites 11–14 osutatud isikuandmeid seaduslikult, sealhulgas seda, kas ta edastab andmeid sisenemise ja lahkumise süsteemi ning sisenemise ja lahkumise süsteemist.
2. Järelevalveasutus tagab, et vähemalt kord nelja aasta jooksul viiakse kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste auditistandarditega läbi riiklikus süsteemis toimuvate andmetöötlustoimingute audit.
3. Liikmesriigid tagavad, et nende järelevalveasutusel on piisavalt ressursse neile käesoleva määrusega usaldatud ülesannete täitmiseks.
4. Seoses isikuandmete töötlemisega sisenemise ja lahkumise süsteemis määrab iga liikmesriik asutuse, kes on vastutav töötleja vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 punktile d ja kellel on keskne vastutus kõnealuses liikmesriigis andmete töötlemise eest. Liikmesriigid teatavad kõnealuse asutuse nime komisjonile.
5. Liikmesriigid esitavad järelevalveasutuse taotletud teabe ning eelkõige annavad sellele teavet artikli 28 kohase tegevuse kohta, lubavad neil tutvuda artiklis 30 osutatud kirjetega ning pääseda igal ajal oma ruumidesse.

Artikkel 38 *Euroopa andmekaitseinspektori tehtav järelevalve*

1. Euroopa andmekaitseinspektor teeb järelevalvet selle üle, et ametis töödeldakse isikuandmeid kooskõlas käesoleva määrusega. Seoses sellega kohaldatakse määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklites 46 ja 47 osutatud kohustusi ja volitusi.
2. Euroopa andmekaitseinspektor tagab, et vähemalt kord nelja aasta jooksul viiakse kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega läbi ameti tehtavate isikuandmete töötlemise

toimingute audit. Auditi tulemusel koostatud aruanne saadetakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, ametile, komisjonile ja järelevalveasutustele. Ametile antakse võimalus teha enne aruande vastuvõtmist selle kohta märkusi.

3. Amet edastab Euroopa andmekaitseinspektorile viimase nõutud teabe, lubab tal igal ajal tutvuda kõikide dokumentidega ja artiklis 30 osutatud kirjetega ning pääseda oma ruumidesse.

Artikkel 39

Järelevalveasutuste ja Euroopa andmekaitseinspektori vaheline koostöö

1. Järelevalveasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor, tegutsedes oma pädevuse piires, teevad üksteisega oma vastutusala raames aktiivselt koostööd ning tagavad sisenemise ja lahkumise süsteemi ning riiklike süsteemide koordineeritud järelevalve.
2. Tegutsedes oma pädevuse piires, vahetavad nad vastavalt vajadusele asjakohast teavet, abistavad üksteist auditite ja kontrollide läbiviimisel, analüüsivad käesoleva määruse tõlgendamisel või kohaldamisel tekkivaid raskusi, uurivad sõltumatu järelevalve või andmesubjekti õiguste teostamisega seotud probleeme, koostavad ühtlustatud ettepanekuid probleemide ühiseks lahendamiseks ning edendavad teadlikkust andmekaitsealastest õigustest.
3. Järelevalveasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor kohtuvad sel eesmärgil vähemalt kaks korda aastas. Kohtumiste kulud kannab Euroopa andmekaitseinspektor. Esimesel kohtumisel võetakse vastu töökord. Vastavalt vajadusele töötatakse ühiselt välja edasised töömeetodid.
4. Iga kahe aasta tagant saadetakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ametile ühine tegevusaruanne. Aruandes on esitatud iga liikmesriigi kohta peatükk, mille on koostanud selle liikmesriigi järelevalveasutus.

VII PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 40

Andmete kasutamine aruannete ja statistika koostamiseks

1. Liikmesriikide pädevate asutuste, ameti ja Frontexi nõuetekohaselt volitatud töötajad võivad tutvuda järgmiste andmetega üksnes aruannete ja statistika koostamiseks, ilma võimaluseta tuvastada üksikisikuid:
 - a) olekuteave;
 - b) kolmanda riigi kodaniku kodakondsus;
 - c) sisenemise liikmesriik, kuupäev ja piiripunkt ning lahkumise liikmesriik, kuupäev ja piiripunkt;
 - d) reisidokumendi liik;
 - e) artiklis 10 osutatud viibimisaja ületajate arv;
 - f) iga tühistatud või pikendatud viibimisaja kohta sisestatud andmed;

- g) vajaduse korral viisa väljastanud asutus;
- h) nende isikute arv, kes on artikli 12 lõigete 2 ja 3 kohaselt vabastatud nõudest anda sõrmejälgi.

Artikkel 41 *Töölerakendamise algus*

1. Komisjon määrab sisenemise ja lahkumise süsteemi töölerakendamise kuupäeva, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) artiklis 23 osutatud meetmed on vastu võetud;
 - b) amet on teatanud, et sisenemise ja lahkumise süsteemi põhjalik testimine on koostöös liikmesriikidega edukalt lõpetatud;
 - c) liikmesriigid on artiklites 11–14 osutatud andmete kogumiseks ning sisenemise ja lahkumise süsteemi edastamiseks valideerinud tehnilise ja õigusliku korra ning on nendest teavitanud komisjoni.
2. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti kooskõlas lõike 1 punktiga b tehtud testi tulemustest.
3. Komisjoni otsus, millele on osutatud lõikes 1, avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 42 *Komiteemenetlus*

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 43 *Teatamine*

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile:
 - a) asutuse, kes on artiklis 37 osutatud vastutav töötleja;
 - b) artiklis 41 osutatud vajaliku tehnilise ja õigusliku korra.
2. Liikmesriigid teavitavad ametit pädevatest asutustest, kellel on artiklis 7 osutatud juurdepääs süsteemile andmete sisestamiseks, muutmiseks ja kustutamiseks ning päringute ja otsingute tegemiseks.
3. Amet teavitab komisjoni artikli 41 lõike 1 punktis b osutatud testi edukast lõpetamisest.

Komisjon teeb lõike 1 punkti a kohaselt esitatud teabe kättesaadavaks liikmesriikidele ja üldsusele pidevalt ajakohastatava avaliku elektroonilise registri vahendusel.

Artikkel 44
Nõuanderühm

Amet loob nõuanderühma, kes nõustab ametit sisenemise ja lahkumise süsteemiga seotud küsimustes, eelkõige seoses ameti iga-aastase tööprogrammi ja tegevusaruande ettevalmistamisega.

Artikkel 45
Koolitus

Amet täidab artikli 25 lõikes 4 osutatud koolitamisega seotud ülesandeid.

Artikkel 46
Järelevalve ja hindamine

1. Amet tagab, et oleks kehtestatud menetlused sisenemise ja lahkumise süsteemi toimimise järelevalveks, mille puhul võetakse arvesse tehniliste tulemuste, kulutasuvuse, turvalisuse ja teenuste kvaliteediga seotud eesmärgid.
2. Tehnilise hoolduse eesmärkidel on ametil õigus tutvuda vajaliku teabega, mis on seotud sisenemise ja lahkumise süsteemis tehtud andmetöötlustoimingutega.
3. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga kahe aasta tagant esitab amet Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande sisenemise ja lahkumise süsteemi tehnilise toimimise, sealhulgas turvalisuse kohta.
4. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga nelja aasta tagant esitab komisjon sisenemise ja lahkumise süsteemi kohta üldhinnangu. Nimetatud üldhinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega, hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist, sisenemise ja lahkumise süsteemi turvalisust ja mis tahes mõju tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hindamisaruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Esimeses aruandes analüüsitakse sisenemise ja lahkumise süsteemi toimimise ja VISi rakendamise tulemusi arvestades lähemalt seda, millise panuse saab sisenemise ja lahkumise süsteem anda võitlemisel terroriaktide ja muude raskete kuritegudega, ning käsitletakse süsteemis säilitatava teabega õiguskaitse eesmärkidel tutvumise küsimust: kas ja millistel tingimustel on võimalik andmetega tutvuda, kas andmete säilitamise aega tuleks muuta ja kas lubada kolmandate riikide asutustel andmetega tutvuda.
6. Liikmesriigid edastavad ametile ja komisjonile lõigetes 3 ja 4 osutatud aruannete koostamiseks vajaliku teabe vastavalt komisjoni ja/või ameti poolt eelnevalt kindlaksmääratud kvantitatiivsetele näitajatele.
7. Amet annab komisjonile lõigetes 4 ja 5 osutatud üldhinnangu koostamiseks vajalikku teavet.

Artikkel 47
Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates artikli 41 lõikes 1 osutatud kuupäevast.
3. Artikleid 23–25, 28 ja 41–45 kohaldatakse alates lõikes 1 osutatud kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Lisa

Artikli 27 lõikes 2 osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide loetelu

1. ÜRO organisatsioonid (nt ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet)
2. Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM)
3. Rahvusvaheline Punase Risti Komitee

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuste ja muude eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem Euroopa Liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemist ja riigist lahkumist käsitlevate andmete registreerimiseks, tingimusel et seadusandja võtab vastu ettepaneku, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (KOM(2011) 750 lõplik), ja ettepaneku nõukogu määruse kohta, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (KOM(2011)398), ning et eelarve asjaomase rubriigi kulude ülemmäärade piires on piisavalt vahendeid.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile³⁵

Poliitikavaldkond: siseküsimuste valdkond (jaotis 18)

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meetet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast tegevusest**³⁶

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meetet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Euroopa Ülemkogu 2009. aasta detsembri kohtumisel kokkulepitud Stockholmi programmiga kinnitati taas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi potentsiaali, mis võimaldaks liikmesriikidel tulemuslikult andmeid jagada ning samas järgida andmekaitsevenõudeid. Sisenemise ja lahkumise süsteemi loomise ettepanek lisati seetõttu Stockholmi programmi rakendamise tegevuskavva. Arukate piiride paketi arendamise rahastamine on üks sisejulgeolekufondi³⁷ prioriteetidest.

³⁵ ABM: tegevuspõhine juhtimine – ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

³⁶ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

³⁷ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (KOM(2011)750).

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Sisenemise ja lahkumise süsteemi eesmärk on parandada välispiiride haldamist ning võidelda ebaseadusliku rändega. Selleks:

salvestatakse lühiajalist riigis viibimise luba omavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmed;

arvutatakse lühiajalist riigis viibimise luba omavate kolmandate riikide kodanike lubatud viibimisaeg ja jälgitakse sellest kinnipidamist;

kogutakse analüüsi tegemiseks statistilisi andmeid kolmandate riikide kodanike riiki sisenemiste ja riigist lahkumiste kohta.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Tegevus: Solidaarsus – Välispiirid, tagasipöördumine, viisapoliitika ja isikute vaba liikumine (peatükk 18 02)

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Liikmesriikide pädevad asutused saavad täpset teavet viibimisaja ületajate kohta, mis aitab ebaseaduslikke sisserändajaid kinni pidada ja tagasi saata ning seeläbi võidelda ebaseadusliku sisserändega.

Saadakse igal aastal ELi välispiiri ületavate isikute täpne arv, mis on rühmitatud kodakondsuse ja piiriületuskoha järgi. Samasugust üksikasjalikku teavet saab viibimisaja ületajate kohta, mis loob veelgi tugevama tõendusbaasi selle kohta, kas asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes tuleks kehtestada viisanõue või mitte.

Saadakse põhiandmed, mille abil analüüsida kolmandate riikide kodanike taotlusi, et liituda registreeritud reisijate programmiga (uus ja järgnevad). Lisaks saavad pädevad asutused vajalikku teavet, mille alusel tagada, et registreeritud reisijate programmile juurdepääsu omavate kolmandate riikide kodanikud täidavad täielikult kõiki nõutud tingimusi, sealhulgas peavad kinni lubatud viibimisajast.

Asutustel on võimalik kontrollida, et mitmekordseid viisasid omavad regulaarsed reisijad ei jää Schengeni alale lubatust kauemaks.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Arendamise ajal

Pärast esialgse ettepaneku heakskiitmist ja tehniliste spetsifikatsioonide vastuvõtmist arendab väline töövõtja tehnilise süsteemi. Süsteemide arendamine toimub kesksel ja riiklikul tasandil IT-ameti üldisel koordineerimisel. IT-amet määrab koostöös kõikide sidusrühmadega kindlaks üldise juhtimisraamistiku. Nagu selliste süsteemide arendamisel tavaks, määratakse projekti alguses kindlaks üldine projektijuhtimiskava koos kvaliteedi tagamise kavaga. Kavades peaks olema tulemustabelid, kus on näha spetsiifilised näitajaid, eelkõige

projekti üldise olukorra kohta,

õigeaegne areng vastavalt kokkulepitud kavale (vahe-eesmärgid), riskijuhtimine, ressursside (inimesed ja raha) haldamine vastavalt kokkulepitud eraldistele, organisatsiooniline valmisolek ...

Pärast süsteemi toimima hakkamist

Kooskõlas artikliga 46 järelevalve ja hindamise kohta

"3. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga kahe aasta tagant esitab amet Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande sisenemise ja lahkumise süsteemi tehnilise toimimise, sealhulgas turvalisuse kohta.

4. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga nelja aasta tagant esitab komisjon üldhinnangu sisenemise ja lahkumise süsteemi kohta. Nimetatud üldhinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega, hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist, sisenemise ja

lahkumise süsteemi turvalisust ja mis tahes mõju tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hindamisaruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.”

Aruannete puhul on erilise tähtsusega näitajad viibimisaja ületajate arvu kohta ja piiriületusaja andmed, mille jaoks kogutakse teavet ka VISi rakendamisel saadud kogemustele toetudes, ning samuti süvaanalüüs, milles käsitletakse vajadust anda andmetele juurdepääs õiguskaitse eesmärkidel. Komisjon esitab hindamisaruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Erieesmärk: Piiridel tehtava kontrolli tõhustamine, kontrollides riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel lubatud viibimisajaga seotud õigusi, ning kauemaksjäämise riski hindamise parandamine.

Näitaja: Töötlemisaeg piiripunktides

Piiripunktides tuvastatud viibimisaja ületajate arv

Süsteemi kättesaadavus

Erieesmärk: Luua usaldusväärset teavet, mis võimaldab ELil ja liikmesriikidel teha informeeritud poliitikavalikuid seoses viisade ja rändega.

Näitaja: Viibimisaja ületajate kohta esitatud hoiatusteadete arv järgmiste kategooriate alusel: viisa nõutav / viisanõudest vabastatud, piiriliigi – maa/meri/õhk, liikmesriigi, päritoluriigi/kodakondsuse järgi.

Erieesmärk: Teha kindlaks ja tuvastada ebaseaduslikke sisserändajaid, eelkõige viibimisaja ületajaid, ka territooriumi piires ning suurendada tagasisaatmisvõimalusi.

Näitaja: Nende hoiatusteadete arv, mille tulemusel on viibimisaja ületajad kinni peetud.

Erieesmärk: Kaitsta kolmandate riikide kodanike põhiõigusi, eelkõige seoses isikuandmete kaitse ja õigusega eraelu puutumatusele.

Näitaja: Piiriületusandmetes esinevate ekslike kokkulangevuste arv.

Riiklikele andmekaitseasutustele üksikisikutelt laekunud kaebuste arv.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Ebaseaduslik sisseränne ELi tekitab väljakutse igale liikmesriigile. Suurem osa sisserändajatest on viibimisaja ületajad, kes on sisenenud Euroopa Liitu seaduslikult, kuid on jäänud lubatust kauemaks. ELi õiguses on sätestatud, et kolmandate riikide kodanikel on reeglina õigus lühiajaliselt liitu siseneda kuni kolmeks kuuks kuuekuulise ajavahemiku jooksul.

Sisenemise ja lahkumise süsteem saab olema vahend, mis annab Euroopa Liidule põhilist teavet kolmandate riikide kodanike kohta, kes sisenevad ELi territooriumile ja lahkuvad sealt. Selline teave on vältimatu jätkusuutliku ja mõistliku rände- ja viisapoliitika kujundamisel. Kehtiv süsteem, kus passi lüüakse tempel, valmistab probleeme mitte ainult õiguskaitse seisukohalt, vaid ka seoses isikute teavitamisega nende õigustest, näiteks mitu päeva võivad nad veel viibida Schengeni alal pärast mitut mõnepäevast visiiti. Lisaks ei ole andmeid füüsiliselt võimalik liikmesriikide vahel jagada, kuna andmed on kantud vaid passi. See tähendab ka seda, et neid andmeid ei saa kasutada, kui tembeldatud reisidokument asendatakse või see kaob.

Sisenemise ja lahkumise süsteem võimaldab arvutada kolmanda riigi kodaniku viibimise kestuse ja kontrollida, kas sellest peetakse kinni, ning toimida sarnaselt ka Schengeni alal kontrollimisi tehes. Praegu on passide tembeldamine, mille puhul märgitakse riiki sisenemise ja riigist väljumise kuupäevad, ainus kättesaadav vahend piirivalvuritele ja immigratsiooniasutustele. Aeg, mis kolmanda riigi kodanik veedab Schengeni alal, arvutatakse templite põhjal, mida on sageli raske dešifreerida; eed võivad olla loetamatud või on neid püütud võltsida. Seepärast on reisidokumentides olevate templite alusel Schengeni alal viibitud aja täpne arvutamine ajamahukas ja keeruline.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Ükski liikmesriik ei suuda üksi luua ühist ja koostöövõimivat sisenemise ja lahkumise süsteemi. Nii nagu kõik tegevused, mis on seotud rändevoogude juhtimise ja julgeolekuohtudega, on tegemist valdkonnaga, kus ELi eelarve kasutamine loob ilmselgelt lisaväärtust.

Kontrolli kaotamisega sisepiiridel peavad kaasnema ühised meetmed liidu välispiiride tõhusaks kontrollimiseks ja valveks. Mõned liikmesriigid kannavad rasket koormat, mis tuleneb nende geograafilisest asukohast ja nende hallatava Euroopa Liidu välispiiri pikkusest. Kolmandate riikide kodanike sisenemise tingimused ja nende suhtes tehtav kontroll piiril harmoneeritakse terves ELi õiguses. Kuna isikud võivad siseneda Schengeni alale sellise liikmesriigi piiripunkti kaudu, kus kasutatakse sisenemise ja lahkumise riiklikku registrit, kuid lahkuda piiripunkti kaudu, kus ei ole sarnast registrit, ei suuda liikmesriigid üksi tegutseda, vaid seda tuleb teha ELi tasandil.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) ja viisainfosüsteemi (VIS) arendamisel saadud kogemustest on õpitud järgmist:

1) võimaliku kaitsena nõuete muutmise tulenevate ülekulude ja viivituste vastu ei hakata ühtki vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala uut infosüsteemi, eriti kui see hõlmab

suuremahulist IT-süsteemi, arendama enne, kui on kindlalt vastu võetud selle eesmärgi, kohaldamisala, ülesandeid ja tehnilisi üksikasju sätestavad õiguslikud dokumendid;

2) arendustegevuse rahastamine on osutunud raskeks nendes liikmesriikides, kus vastavaid meetmeid ei nähtud ette mitmeaastasest programmitöös või kus esines ebatäpsusi välispiirifondi raames tehtud programmitöös. Seetõttu on nüüd tehtud ettepanek kaasata need arengukulud ettepanekusse.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Käesolevat ettepanekut tuleks käsitleda osana Euroopa Liidu integreeritud piirihalduse strateegia, eelkõige arukate piiride (vt asjaomane teatis³⁸) kestvast arendamisest, aga ka koostoimes Sisejulgeolekufondi piiriettepanekuga,³⁹ mis on osa mitmeaastasest finantsperspektiivist. Komisjoni muudetud ettepanekule (asutada amet)⁴⁰ lisatud finantselgitus hõlmab olemasolevate IT-süsteemide EURODACi, SISI II ja VISi kulusid, kuid mitte tulevaste piirihaldussüsteemide kulusid, sest neid ei ole veel õigusliku raamistiku põhjal ameti käsutusse antud. Seetõttu on nõukogu määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020)⁴¹ ettepaneku lisas rubriigis 3 „Turvalisus ja kodakondsus” ette nähtud katta olemasolevate IT-süsteemide kulud punkti „IT-süsteemid” alt (822 miljonit eurot) ja tulevased piirihaldussüsteemid punkti „Sisejulgeolek” alt (1,1 miljonit eurot 4,648 miljonist eurost). Komisjoni siseasjade peadirektoraadis vastutab peadirektoraat sellise vaba liikumise ala loomise eest, kus inimesed võivad ületada sisepiire ilma kontrollita ning kus välispiire kontrollitakse ning hallatakse kooskõlastatult ELi tasemel. Süsteemi ja viisainfosüsteemi koostoime punktid on järgmised:

a) viisaomanike jaoks – biomeetriliste tunnuste tuvastamise süsteemi kasutatakse ka sisenemise ja lahkumise süsteemis;

b) sisenemise ja lahkumise süsteem täiendab VISi. VIS sisaldab vaid viisataotlusi ja väljastatud viisasid, kusjuures viisaomanike puhul säilitatakse sisenemise ja lahkumise süsteemis ka konkreetseid sisenemise ja lahkumise kuupäevad, mis on seotud väljastatud viisadega;

c) samuti on koostoime registreeritud reisijate programmiga, kuna registreeritud reisijate sisenemise ja lahkumise kuupäevad salvestatakse sisenemise ja lahkumise süsteemis, mille abil jälgitakse nende Schengeni alal lubatud viibimise kestust. Ilma sisenemise ja lahkumise süsteemita ei saa registreeritud reisijate jaoks rakendada täisautomaatset piiriületust. Lisaks puudub risk, et teistes peadirektoraatides elluviidavad sarnased algatused kattuvad.

³⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Arukad piirid – valikud ja edasised sammud”. KOM(2011) 680 (lõplik).

³⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (KOM(2011)750).

⁴⁰ KOM(2010) 93, 19. märts 2010.

⁴¹ KOM(2011) 398, 29.6.2011.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ Piiramatult kestusega ettepanek/algatus

- Ettevalmistusperiood 2013–2015 (õigusliku raamistiku loomine)
- Arendusperiood 2015–2017,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁴²

☒ Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt

☒ Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ täitevasutustele
- ☒ ühenduste asutatud asutustele⁴³
- ☐ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses

☐ Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

☐ Detsentraliseeritud eelarve täitmine koostöös kolmandate riikidega

☐ Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (täpsustage)

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

Ettepaneku (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ajavahemikuks 2014–2020 (KOM(2011)750) artiklis 15 nähakse ette sisenemise ja lahkumise süsteemi arendamise rahastamine. Kooskõlas uue finantsmääruse

⁴² Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁴³ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

artikli 58 lõike 1 punktiga c ja artikliga 60 (eelarve täitmine kaudselt ja tsentraliseeritud korras) delegeeritakse eespool nimetatud finantsprogrammi rakendamise ülesanded IT-ametile.

Ajavahemikul 2015–2017 usaldatakse kõik arendamisega seotud tegevused IT-ametile delegeerimislepingu alusel. See hõlmab projekti kõikide harude, st keskse süsteemi, liikmesriikide süsteemide, liikmesriikides olevate võrgustike ja infrastruktuuri arendamisega seotud tegevusi.

2017. aastal, kui on aeg teha vahekokkuvõtte, on ette nähtud kanda 513 miljonist eurost kasutamata jäänud vahendid IT-ameti reale keskse süsteemi ja võrgustiku tegevus- ja halduskulude katteks ning riiklike programmide reale riiklike süsteemide tegevus- ja halduskulude, sealhulgas infrastruktuurikulude katteks (vt tabel allpool). Finantsselgitust muudetakse vastavalt 2016. aasta lõpus.

Plokid	Juhtimisviis	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Arendamine – keskne süsteem	Kaudne tsentraliseeritud	X	X	X			
Arendamine – liikmesriigid	Kaudne tsentraliseeritud	X	X	X			
Hooldus – keskne süsteem	Kaudne tsentraliseeritud			X	X	X	X
Hooldus – riiklikud süsteemid	Kaudne tsentraliseeritud			X	X	X	X
Võrgustik (1)	Kaudne tsentraliseeritud	X	X	X	X	X	X
Infrastruktuur – liikmesriigid	Kaudne tsentraliseeritud	X	X	X	X	X	X

(1) võrgustiku arendamine 2015–2017, võrgustiku toimimine 2017–2020

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Sisenemise ja lahkumise süsteemi järelevalve ja hindamise eeskirjad nähakse ette sisenemise ja lahkumise süsteemi ettepaneku artiklis 46

Artikkel 46 Järelevalve ja hindamine

1. Amet tagab, et oleks kehtestatud menetlused sisenemise ja lahkumise süsteemi toimimise järelevalveks, mille puhul võetakse arvesse tehniliste tulemuste, kulutasuvuse, turvalisuse ja teenuste kvaliteediga seotud eesmärgid.

2. Tehnilise hoolduse eesmärkidel on ametil õigus tutvuda vajaliku teabega, mis on seotud sisenemise ja lahkumise süsteemis tehtud andmetöötlustoimingutega.

3. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga kahe aasta tagant esitab amet Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande sisenemise ja lahkumise süsteemi tehnilise toimimise, sealhulgas turvalisuse kohta.

4. Kaks aastat pärast seda, kui sisenemise ja lahkumise süsteem on hakanud toimima, ning seejärel iga nelja aasta tagant esitab komisjon sisenemise ja lahkumise süsteemi kohta üld hinnangu. Nimetatud üld hinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega, hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete kehtivust, käesoleva määruse kohaldamist, sisenemise ja lahkumise süsteemi turvalisust ja mis tahes mõjusid tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hindamisaruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Esimeses aruandes analüüsitakse sisenemise ja lahkumise süsteemi toimimise ja VISi rakendamise tulemusi arvestades lähemalt seda, millise panuse saab sisenemise ja lahkumise süsteem anda võitlemisel terroriaktide ja muude raskete kuritegudega, ning käsitletakse süsteemis säilitatava teabega õiguskaitse eesmärkidel tutvumise küsimust: kas ja millistel tingimustel on võimalik andmetega tutvuda, kas andmete säilitamise aega tuleks muuta ja kas lubada kolmandate riikide asutustel andmetega tutvuda.

6. Liikmesriigid edastavad ametile ja komisjonile lõikudes 3 ja 4 osutatud aruannete koostamiseks vajaliku teabe vastavalt komisjoni ja/või ameti poolt eelnevalt määratletud kvantitatiivsetele näitajatele.

7. Amet annab komisjonile lõigetes 4 ja 5 osutatud üld hinnangu koostamiseks vajalikku teavet.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

1) Raskused süsteemi tehnilise arendamisega

Liikmesriikides on tehniliselt erinevad IT-süsteemid. Lisaks võivad piirkontrollimenetlused erineda vastavalt kohalikele oludele (piiripunkti ruumikus, reisijatevood jne). Sisenemise ja lahkumise süsteem tuleb integreerida riikliku IT-struktuuriga ja riiklike piirkontrollimenetlustega. Lisaks peab süsteemi riiklike komponentide arendamine toimuma täies kooskõlas kesksete nõuetega. Selles valdkonnas on kaks peamist ohtu:

- a) oht, et sisenemise ja lahkumise süsteemi tehnilisi ja õiguslikke aspekte võivad liikmesriigid rakendada erineval viisil, kuna keskne süsteem ja riiklikud süsteemid ei tee piisavalt koostööd;
- b) vastuolud tulevase süsteemi kasutamisel, mis sõltuvad sellest, kuidas liikmesriigid rakendavad sisenemise ja lahkumise süsteemi oma olemasolevatesse piirkontrollimenetlustesse.

2) Raskused õigeaegse arendamisega

VISi ja SIS II arendamisel saadud kogemuste põhjal võib eeldada, et sisenemise ja lahkumise süsteemi eduka rakendamise määravaks teguriks on süsteemi õigeaegne arendamine välise töövõtja poolt. IT-amet, mis on ulatuslike IT-süsteemide arendamise ja juhtimise valdkonnas üks tippkeskusi, vastutab samuti lepingute sõlmimise ja haldamise eest, eelkõige süsteemi arendamistööde alltöövõtu eest. Välise töövõtja kasutamine arendustöödel tekitab mitmeid ohte:

- a) eelkõige oht, et töövõtja ei saa eraldada piisavalt vahendeid projekti jaoks või et ta projekteerib ja arendab vananenud süsteemi;
- b) oht, et töövõtja ei pea ulatuslike IT-projektide haldamise võtetest ja meetoditest täielikult kinni, et vähendada kulusid;
- c) praeguse majanduskriisi ajal ei saa välistada ohtu, et töövõtjal esineb projektivälistel põhjustel majanduslikke raskusi.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

1) Ametist peaks saama tippkeskus ulatuslike IT-süsteemide arendamise ja juhtimise valdkonnas. Ametile tehakse ülesandeks arendada välja keskne süsteem ja ka ühtsed liidesed liikmesriikides ning juhtida nende tegevust. See võimaldab vältida suuremat osa probleemidest, mis komisjonil esinesid SIS II ja VISi arendamisel.

Arendusetapi jooksul (2015–2017) lasub üldine vastutus komisjonil, kuna projekti arendamine toimub kaudse tsentraliseeritud eelarve täitmise alusel. Amet vastutab tehnilise ja finantsjuhtimise eest, eelkõige lepingute sõlmimise ja haldamise eest. Delegeerimislepinguga kaetakse keskne süsteem hangete abil ja riiklikud süsteemid toetuste abil. Kooskõlas rakenduseeskirjade artikliga 40 sõlmib komisjon lepingu, milles nähakse ette rahaliste vahendite haldamise ja kontrollimise ning liidu finantshuvide kaitse üksikasjalik kord. Lepingusse lisatakse artikli 40 lõikes 2 kehtestatud sätted. Seeläbi saab komisjon ohjata punktis 2.2.1 kirjeldatud ohte.

Vahearuande koostamise ajal (koostatakse 2017. aastal Sisejulgeolekufondi raames, horisontaalmääruse artikkel 15) analüüsitakse eelarve täitmise viisi uuesti.

2) Viivituste vältimiseks riiklikul tasandil nähakse ette kõikide sidusrühmade vaheline tõhus juhtimisviis. Komisjon pani määruse ettepanekus ette, et liikmesriikide riiklikest ekspertidest

koosnev nõuanderühm nõustab ametit sisenemise ja lahkumise süsteemi ning registreeritud reisijate programmi küsimustes. Nõuanderühm kohtub regulaarselt, et arutada süsteemi rakendamist, jagada kogemusi ning anda nõu ameti haldusnõukogule. Lisaks kavatseb komisjon soovitada, et iga liikmesriik looks nii tehnilise kui ka funktsionaalse poole arendamise jaoks riikliku projektiinfrastruktuuri või projektirühma ning usaldusväärse sideinfrastruktuuri, millesse kuulub ka ühtne kontaktpunkt.

2.3. Pettuste ja muude eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Pettuse vastu võitlemise meetmed on sätestatud määruse (EL) 1077/2011 artiklis 35 järgmiselt:

1. Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1073/1999.
2. Amet ühineb institutsioonidevahelise kokkuleppega, milles käsitletakse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust, ja kehtestab viivitamata kõigi ameti töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted.
3. Rahastamist käsitlevates otsustes ning nendest tulenevates rakenduskokkulepetes ja õigusaktides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajadusel teha ameti rahastamisest kasusaajate ning raha jaotamise eest vastutavate esindajate seas kohapealseid kontrolle.

Kooskõlas nimetatud sättega võeti 28. juunil 2012. aastal vastu õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks loodud Euroopa ameti haldusnõukogu otsus, milles käsitletakse nende sisejuurdluste tingimusi, mida tehakse seoses pettuse, korruptsiooni või mis tahes muu ELi finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevusega.

Lisaks töötab siseasjade peadirektoraat praegu välja oma strateegiat pettuste ärahoidmiseks ja avastamiseks.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Delegeerimislepinguga tehakse ametile ülesandeks luua oma kohalike finantssüsteemide raames asjakohased vahendid, et tagada sisenemise ja lahkumise süsteemi rakendamisel tehtavate kulude üle tõhus järelevalve, nende hilisem kontroll ja aruandlus kooskõlas uue finantsmääruse artikliga 60. Amet võtab asjakohased meetmed, et koostada aruanded, olenemata eelarve lõplikust liigendusest.

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	number [kirjeldus]	Liigendatud/liigendamata ⁽⁴⁴⁾	EFTA riigid ⁴⁵	Kandidaatriigid ⁴⁶	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	number [Rubriik]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
3	[18.02.CC] Sisejulgeolekufondi piirid	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI

⁴⁴ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁴⁵ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon

⁴⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	3	Julgeolek ja kodakondsus
--	---	--------------------------

SISEASJADE PEADIREKTORIAAT			Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017 ⁴⁷	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgmised aastad	KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
Eelarverida 18.02.CC	Kulukohustused	(1)	122,566	30,142	119,477	80,272	80,272	80,271		513,000
	Maksed	(2)	61,283	82,382	92,677	83,993	80,271	80,271	32,122	513,000
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1a)								
	Maksed	(2a)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁸										
Eelarverea nr		(3)								
SISEASJADE PEADIREKTORAADI assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	122,566	30,142	119,477	80,272	80,272	80,271		513,000
	Maksed	=2+2a +3	61,283	82,382	92,677	83,993	80,271	80,271	32,122	513,000

⁴⁷ Kulude erinevust ja eelkõige 2015. ja 2017. aasta kõrgeid kulusid saab selgitada järgnevalt: Arendusperioodi alguses 2015. aastal võetakse kulukohustused arendustegevuse jaoks (ühekordsed kulud, millest kaetakse kolme aasta riist- ja tarkvara ning töövõtja kulud). Pärast arendusperioodi lõppu 2017. aastal võetakse kulukohustused seoses funktsioonidega. Riist- ja tarkvara haldamiskulud on periooditi erinevad.

⁴⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)							
	Maksed	(5)							
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6							
	Maksed	=5+ 6							

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)							
	Maksed	(5)							
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6							
	Maksed	=5+ 6							

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	5	„Halduskulud”
--	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgmise d aastad	KOKKU
SISEASJADE PEADIREKTORIAAT											
• Personalikulud		0,254	0,254	0,254	0,190	0,190	0,190	0,191	0,191		1,715
• Muud halduskulud		0,201	0,201	0,201	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200		1,602
SISEASJADE PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	0,455	0,455	0,455	0,390	0,390	0,390	0,391	0,391		3,317

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <....> assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma maksete kogusumma)	=	0,455	0,455	0,455	0,390	0,390	0,390	0,391	0,391		3,317
--	---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgmise d aastad	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,455	0,455	123,021	30,533	119,867	80,662	80,662	80,662		516,317
	Maksed	0,455	0,455	61,738	82,773	93,067	84,383	80,662	80,662	32,122	516,317

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2015		Aasta 2016		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		KOKKU	
	Väljundi liik ⁴⁹	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kogukulu
ERIEESMÄRK nr 1 ⁵⁰ : süsteemi arendamine (keskne süsteem ja riiklikud süsteemid)																
Väljund			1	122,566	1	30,142	1	43,143							1	195,851
Erieesmärgi nr 1 ⁵¹ vahesumma				122,566	,	30,142	,	43,143	.	.	.	.	.	.	.	195,851
ERIEESMÄRK nr 2: süsteemi arendamine (kesksüsteem ja riiklikud süsteemid)																
Väljund					,		1,	76,334	,1	,80,271	1	,80,272	,1	,80,272	1	317,149

⁴⁹ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁵⁰ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele. „Erieesmärk/eesmärgid ...”

⁵¹ See summa hõlmab kesksete arendamistööde kulusid, eelkõige võrgustiku infrastruktuur, vajaminevad riist- ja tarkvaralitsentsid ning keskse süsteemi arendamiseks vajalike väliste töövõtjate kulud. Riiklike arendustööde puhul hõlmab see ka vajaminevaid riist- ja tarkvaralitsentse ning samuti arendustöid välise töövõtja poolt.

Erieesmärgi nr 2 ⁵² vahesumma			,		,	76,334	,	,80,271	,	,80,272	,	,80,272	,	317,149
KULUD KOKKU	1	122,566	,1	30,142	2	119,477	1	80,271	1	80,272	1	80,272	2	513,000

⁵² Sellest summast kaetakse keskse süsteemi käitamiseks vajaminevad kulud, eelkõige võrgustiku käitamine, keskse süsteemi hooldamine välise töövõtja poolt ning vajaminevad riist- ja tarkvaralitsentsid. Riiklike funktsioonide puhul kaetakse riiklike süsteemide käitamiseks vajaminevad kulud, eelkõige riist- ja tarkvaralitsentsid, intsidentide haldamine ning välise töövõtja jaoks vajaminevad kulud.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5									
Personalikulud	0,254	0,254	0,254	0,190	0,190	0,190	0,191	0,191	1,715
Muud halduskulud	0,201	0,201	0,201	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	1,602
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 vahesumma	0,455	0,455	0,455	0,390	0,390	0,390	0,391	0,391	3,317

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5⁵³ välja jäävad kulud									
Personalikulud									
Muud halduskulud									
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävate kulude vahesumma									

KOKKU	0,455	0,455	0,455	0,390	0,390	0,390	0,391	0,391	3,317
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

⁵³

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta 2013	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

• **Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)**

XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
XX 01 01 02 (delegatsioonides)								
XX,01,05,01 (kaudne teadustegevus)								
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)								

• **Koosseisuvälised töötajad (täistööaja ekvivalendis: FTE)⁵⁴**

XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)								
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)								
XX 01 04,yy ⁵⁵	peakorteris ⁵⁶							
	delegatsioonides							
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)								
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)								
Muud eelarveread (täpsustage)								
KOKKU	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele,

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega,

⁵⁴ Lepingulised töötajad, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid

⁵⁵ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B.A read).

⁵⁶ Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ja Euroopa Kalandusfond (EKF).

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	2 kohta ettevalmistusperioodil 2013–2015 täiskohaga administraator, kes tegeleb õigusloomealaste läbirääkimiste, ameti ülesannete koordineerimise ja delegeerimislepingu järelevalvega poole kohaga administraator, kes tegeleb rahandustegevuse järelevalvega ja kellel on erialased teadmised piirikontrolli ja tehniliste küsimuste valdkonnas poole kohaga assistent, kes tegeleb haldus- ja rahandustegevusega 1,5 kohta arendusperioodil 2016–2020 täiskohaga administraator, kes tegeleb delegeerimislepingu järgsete ülesannetega (aruanded, komiteemenetluse ettevalmistamine, funktsionaalsete ja tehniliste spetsifikatsioonide valideerimine, rahandustegevuse järelevalve ja kooskõlastamine ametiga) ja kellel on lisaks erialased teadmised piirikontrolli ja tehniliste küsimuste valdkonnas, poole kohaga assistent, kes tegeleb haldus- ja rahandustegevusega
Koosseisuvälised töötajad	0

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas praeguse ja järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga,
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine,

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele,

- ☐ Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine⁵⁷,

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele,

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist,
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

⁵⁷

Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele,
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☒ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵⁸						
		Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgmised aastad
Artikkel 6313		3,729	5,013	5,639	5,111	4,884	4,884	1,954

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab,

18.02 CC Sisejulgeolekufond: piirid

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod,

Eelarve sisaldab Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riikide osamaksu, nagu on sätestatud asjaomastes lepingutes, Esitatud prognoosid on täiesti soovituslikud ning põhinevad viimastel arvutustel, mis on tehtud tulude kohta, mida Schengeni *acquis*’ rakendamisest saadakse riikidelt (Island, Norra ja Šveits), mis praegu kannavad Euroopa Liidu eelarvesse igal aastal asjaomase eelarveaasta eest summa, mis on arvutatud vastavalt nende sisemajanduse koguproduktile protsendina osalevate maade sisemajanduse koguproduktist, Arvutus põhineb EUROSTATi 2012.,aasta juuni näitajatel, mis võivad oluliselt muutuda sõltuvalt osalevate riikide majanduslikust olukorrast,

⁵⁸

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaks) korral tuleb näidata netosummad, st brutosumma, millest on lahutatud 25 % kogumiskuludena.